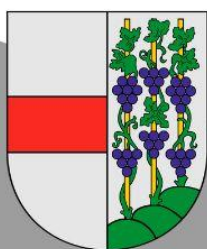
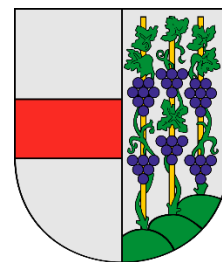

**STRATEGIA ROZWOJU
GMINY POŁCZYN-ZDRÓJ
NA LATA 2026-2035**

2026

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

Opracowanie:

Urząd Miejski w Pęczynie-Zdroju

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Pęczyn-Zdrój na lata 2026-2035 opracowano w oparciu o analizę materiałów źródłowych (aktualnych dokumentów planistycznych i sprawozdań) Urzędu Miejskiego w Pęczynie-Zdroju i gminnych jednostek organizacyjnych, dane statystyczne ujęte w formie wskaźników, wykresów i tabel porównawczych oraz informacje pozyskane w procesie partycypacji społecznej.

Strategia Rozwoju Gminy Pęczyn-Zdrój na lata 2026-2035 zawiera najaktualniejsze dane w momencie opracowywania niniejszego dokumentu, a więc dane według stanu na 31 grudnia 2023 roku (o ile nie zaznaczono inaczej).

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY POŁCZYN-ZDRÓJ	7
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	8
2. Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej	10
3. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej.....	12
4. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	15
5. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych	17
5.1. Ocena sytuacji w Gminie.....	18
5.2. Pożądane priorytety rozwojowe	21
6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	22
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY POŁCZYN-ZDRÓJ	26
1. Misja i wizja	27
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.....	28
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Połczyn-Zdrój oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie	45
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań	62
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych.....	67
6. Ramy finansowe i źródła finansowania	70
Załącznik nr 1: Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Gminy Połczyn-Zdrój.....	73
Załącznik nr 2: Wzór ankiety	74
Załącznik nr 3: Tabela ewaluacyjna.....	81

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Polczyn-Zdrój na lata 2026-2035 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2035 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: zasoby ludzkie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, infrastrukturalne czy środki finansowe. Strategia stanowi również formalną podstawę i uzasadnienie do aplikowania o zewnętrzne środki finansowe na realizację celów rozwojowych Gminy oraz wsparcie w procesie przygotowania dokumentacji aplikacyjnej.

Strategia Rozwoju Gminy Polczyn-Zdrój na lata 2026-2035 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w Gminie Polczyn-Zdrój, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla innych sektorowych planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania. Dodatkowo, Strategia Rozwoju Gminy Polczyn-Zdrój będzie stanowiła ramy dla tworzenia planów i programów lokalnych, które będą realizowane w trakcie jej obowiązywania. Dzięki temu dokument ten będzie zawierał wytyczne oraz stanie się punktem odniesienia dla wszelkich inicjatyw i działań podejmowanych na poziomie lokalnym w Gminie Polczyn-Zdrój, mających na celu wspieranie rozwoju w okresie od 2026 do 2035 roku.

Strategia Rozwoju Gminy Polczyn-Zdrój na lata 2026-2035 została opracowana w sposób kompleksowy, z wykorzystaniem różnorodnych danych i dokumentów jako podstawy dla jej tworzenia. Dokument powstał w oparciu o aktualne dokumenty planistyczne, sprawozdania oraz dane statystyczne, co umożliwiło rzetelne i uzasadnione podejście do wyznaczenia celów i priorytetów rozwojowych dla Gminy Polczyn-Zdrój w określonym czasie. Kluczowym dokumentem prawnym, który był wykorzystywany w procesie przygotowania Strategii, była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ustawa ta stanowi podstawę prawną dla funkcjonowania samorządów lokalnych (w tym Gminy Polczyn-Zdrój) i określa ich zakres kompetencji oraz zasady działania. Wykorzystanie tego aktu prawnego pozwoliło na opracowanie strategii rozwoju uwzględniającej istniejące ramy prawne i możliwości działania gminy w zakresie jej rozwoju na lata 2026-2035.

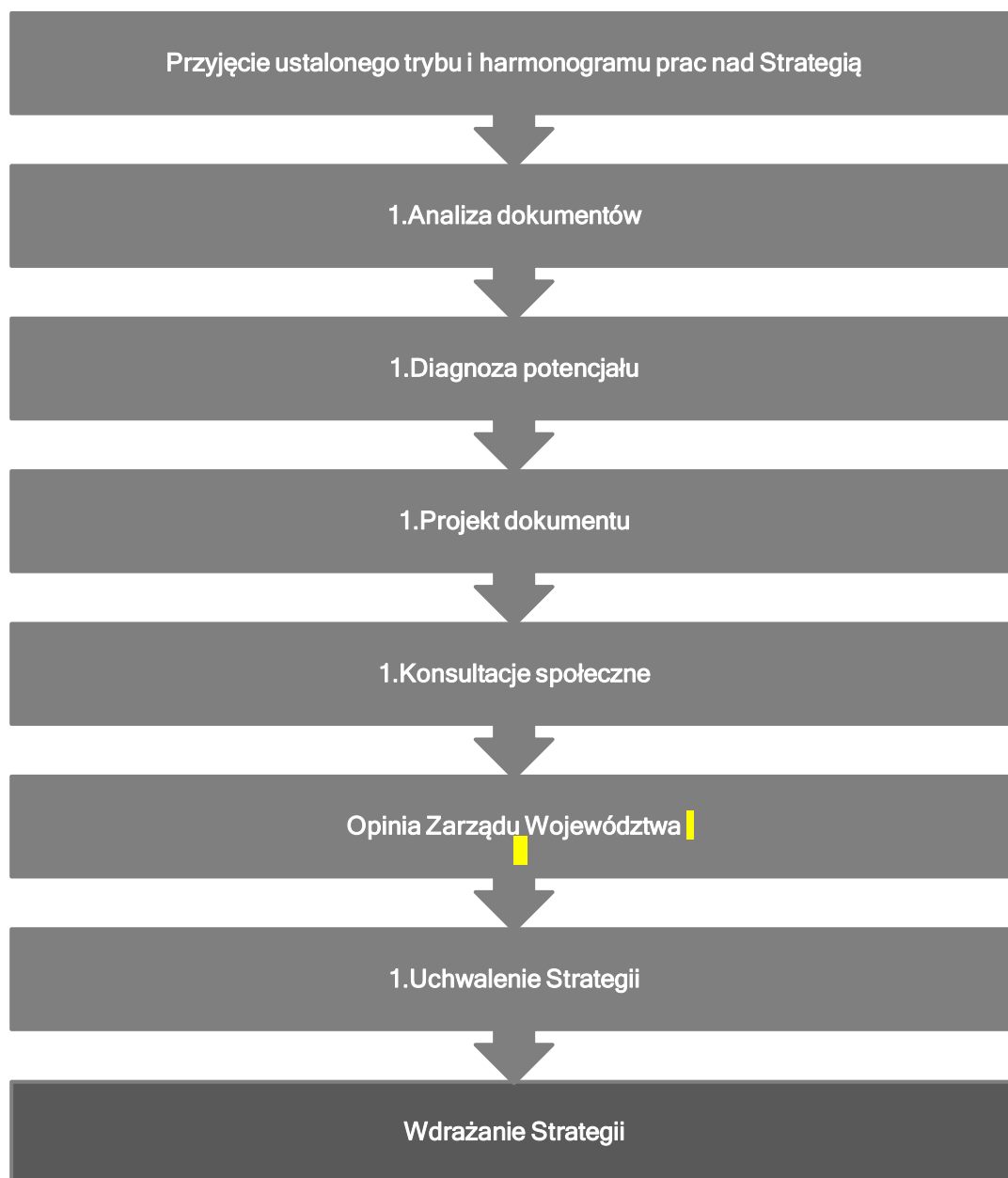
Prace nad Strategią rozpoczęto w kwietniu 2025 roku, po decyzji Burmistrza Polczyna-Zdroju o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Pierwszym krokiem było podjęcie Uchwały nr V/125/2025 Rady Miejskiej w Polczynie-Zdroju z dnia 30 kwietnia 2025 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Polczyn-Zdrój na lata 2026-2035, w tym trybu konsultacji. Proces tworzenia dokumentu poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy. Analiza pogłębiona została o wnioski z przeprowadzonego badania ankietowego oraz o informacje i materiały pozyskane podczas wywiadu pogłębionego.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Dokument powstał przy wsparciu ekspertów z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania, w składzie:

- **Irma Kuznetsova**, Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego – kierownik projektu,
- **Tomasz Michałowicz** - koordynator projektu,
- **Alicja Marjańska**.

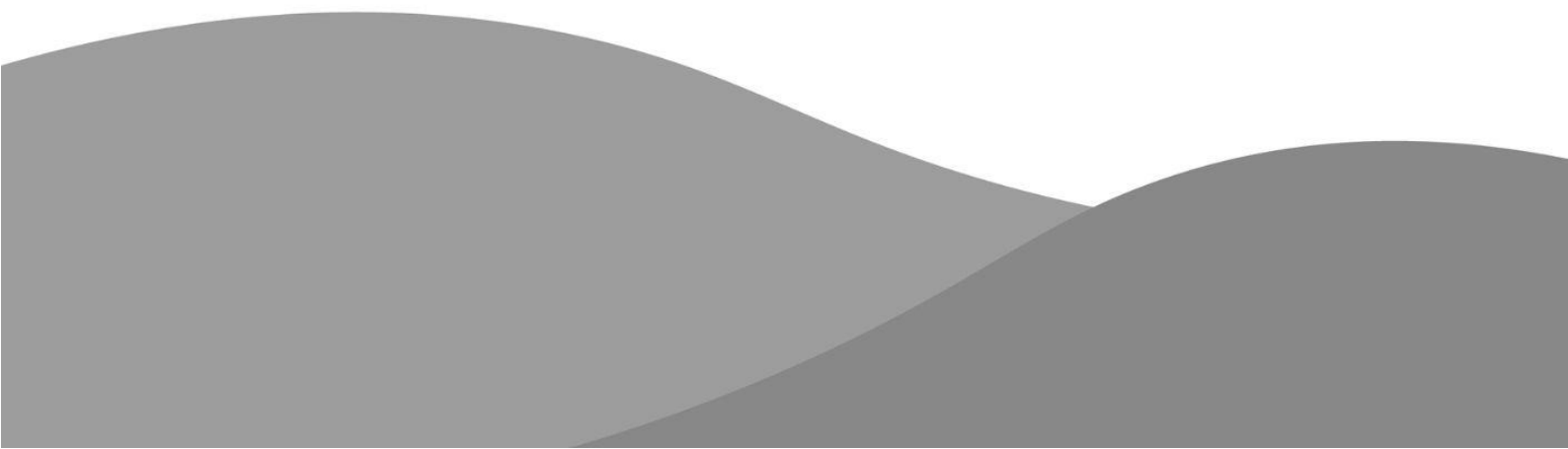
Na poniższym schemacie przedstawiono kluczowe etapy przygotowania Strategii Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2026-2035:

CZĘŚĆ I:

STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY POŁCZYN-ZDRÓJ

Na podstawie przeprowadzonej **Diagnozy sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Połczyn-Zdrój** zidentyfikowane zostały najważniejsze potencjały rozwojowe oraz problemy dotyczące Gminy i jej najbliższego otoczenia. Poniższe wyszczególnienie zawiera **wnioski w wymiarze przestrzennym, klimatyczno-środowiskowym, gospodarczym i społecznym** opracowane w oparciu o Diagnozę, która stanowi Załącznik nr 1. Wnioski stanowią jedną z podstaw do sporządzenia celów strategicznych i kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszej Strategii.

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Połczyn-Zdrój to miejsko-wiejska jednostka samorządu terytorialnego, położona we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie świdwińskim. Jest to gmina o znacznym zróżnicowaniu przestrzennym, której struktura opiera się przede wszystkim na komponentach przyrodniczych i rolniczych. Jej całkowita powierzchnia wynosi około 344 km², z czego aż 337 km² (czyli 97,9%) to obszar wiejski, a jedynie nieco ponad 7 km² zajmuje miasto Połczyn-Zdrój. Oznacza to, że główny ciężar rozwoju przestrzennego oraz zarządzania terenami koncentruje się na obszarach wiejskich. Charakterystyczne dla Gminy jest występowanie silnie rozproszonego osadnictwa wiejskiego, w którym dominują funkcje rolnicze oraz rekreacyjne. W wielu miejscowościach wiejskich zabudowa ma charakter nieregularny i luźny, co utrudnia organizację przestrzeni publicznych i lokalizację usług. Struktura osadnicza Gminy obejmuje miejscowości zgrupowane w 25 sołectwach, co oznacza dużą liczbę jednostek osadniczych w stosunku do powierzchni i liczby ludności. Dominującym ośrodkiem pozostaje Połczyn-Zdrój, pełniący funkcje administracyjne, usługowe i uzdrowiskowe.

Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Połczyn-Zdrój wskazuje na znaczny udział terenów rolniczych i leśnych. Użytki rolne zajmują 15 887,9 ha, co stanowi 46,2% powierzchni Gminy, natomiast lasy i grunty leśne to aż 12 335,6 ha, czyli 35,9% ogólnej powierzchni. Taka struktura przestrzenna jednoznacznie potwierdza dominujący charakter rolniczo-leśny Gminy i wskazuje na konieczność wyważenia funkcji produkcyjnych z funkcjami środowiskowymi. Lasy odgrywają istotną rolę w utrzymaniu bioróżnorodności, ochronie zasobów wodnych i klimatu lokalnego, ale też pełnią funkcje społeczne i rekreacyjne. Duży udział terenów zielonych sprzyja rozwojowi ekoturystyki i usług uzdrowiskowych, ale jednocześnie ogranicza dostępność gruntów pod inwestycje. Planowanie przestrzenne musi więc uwzględniać konieczność zachowania funkcji ekologicznych i krajobrazowych przy równoczesnym wskazywaniu terenów predysponowanych do zagospodarowania inwestycyjnego. Przyszły rozwój Gminy powinien opierać się na zasadzie zrównoważonego gospodarowania zasobami przestrzennymi, w szczególności w zakresie harmonizacji funkcji gospodarczych i przyrodniczych.

Z punktu widzenia prowadzenia polityki przestrzennej, poważnym ograniczeniem w Gminie Połczyn-Zdrój jest bardzo niski stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Na dzień opracowania diagnozy obowiązuje jedynie 11 MPZP, obejmujących zaledwie 2,9% powierzchni Gminy. Pozostała część Gminy zarządzana jest w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, co nie zapewnia kompleksowego i przewidywalnego zarządzania przestrzenią. Brak aktualnych planów miejscowych skutkuje ryzykiem rozwoju zabudowy w sposób chaotyczny, niespójny funkcjonalnie i przestrzennie. Taka sytuacja utrudnia wyznaczanie stref koncentracji inwestycji, planowanie rozwoju

infrastruktury oraz ochronę walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Z perspektywy Gminy uzdrowiskowej, brak kompleksowego pokrycia planistycznego wpływa negatywnie także na spójność rozwoju funkcji zdrowotnych, rekreacyjnych i turystycznych. Konieczne jest zwiększenie udziału terenów objętych MPZP w celu skuteczniejszego zarządzania przestrzenią i zapewnienia ładu przestrzennego.

Obowiązująca zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Połczyn-Zdrój pochodzi z 2021 roku i nie odzwierciedla w pełni aktualnych realiów społeczno-gospodarczych ani wymagań wynikających z dokumentów strategicznych wyższego rzędu. Gmina w momencie opracowywania diagnozy nie posiadała planu ogólnego, którego opracowanie będzie obligatoryjne zgodnie z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2023 roku. W kontekście dynamicznych przemian demograficznych i środowiskowych, niezbędne jest ujęcie w nich w opracowywanym planie ogólnym, który umożliwi zintegrowane podejście do zagospodarowania przestrzennego. Nowy plan powinien uwzględniać zarówno rozwój usług publicznych, jak i konieczność ochrony zasobów środowiskowych, przy jednoczesnym zapewnieniu przestrzeni dla inwestycji lokalnych i zewnętrznych. Jego opracowanie będzie kluczowe dla zapewnienia zgodności między celami rozwojowymi a potrzebą ochrony dziedzictwa przyrodniczego Gminy.

Na obszarach wiejskich Gminy Połczyn-Zdrój obserwuje się wzrost presji na rozwój funkcji pozarolniczych, w tym mieszkaniowych, turystycznych, usługowych, rekreacyjnych oraz prozdrowotnych. Jest to związane m.in. z naturalnym potencjałem krajobrazowym, bliskością uzdrowiska oraz trendami migracyjnymi. Mieszkańcy oraz nowi inwestorzy przejawiają rosnące zainteresowanie zakładaniem działalności usługowej i agroturystycznej, co prowadzi do zmiany funkcji przestrzeni wiejskiej. Zjawisko to może pozytywnie wpłynąć na dywersyfikację dochodów mieszkańców oraz aktywizację lokalnych społeczności. Jednocześnie rodzi to potrzebę uporządkowanego planowania, które pozwoli na integrację nowej zabudowy z istniejącą infrastrukturą i wartościami krajobrazowymi. Brak odpowiedniego planowania może skutkować konfliktem przestrzennym oraz degradacją walorów środowiskowych.

Obszary objęte różnymi formami ochrony przyrody odgrywają istotną rolę w kształtowaniu przestrzeni Gminy Połczyn-Zdrój. Na jej terenie znajduje się fragment Drawskiego Parku Krajobrazowego, dwa rezerваты przyrody oraz trzy obszary Natura 2000. Łącznie obszary chronione zajmują około 43% powierzchni Gminy, co wpływa zarówno na ograniczenia planistyczne, jak i na możliwości wykorzystania tego potencjału w sposób zrównoważony. Obecność obszarów chronionych wiąże się z koniecznością przestrzegania przepisów prawa środowiskowego oraz uwzględniania wartości przyrodniczych w dokumentach planistycznych. Chronione tereny pełnią także rolę zasobów turystycznych, których odpowiednie wykorzystanie może przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności Gminy jako destynacji uzdrowiskowej i ekoturystycznej. Planowanie przestrzenne musi brać pod uwagę zarówno ochronę siedlisk, jak i możliwości rozwoju infrastruktury turystycznej, która nie narusza ładu ekologicznego. Potrzebne są narzędzia koordynacji rozwoju, które łączą funkcje ochronne z funkcjami gospodarczymi i społecznymi. Właściwe zbilansowanie tych elementów będzie kluczowe dla harmonijnego rozwoju Gminy w nadchodzącej dekadzie.

Przestrzeń publiczna miasta Połczyn-Zdrój, szczególnie jego centrum i rejon uzdrowiska, wymaga pilnych działań rewitalizacyjnych oraz estetyzacyjnych. Obszary te charakteryzują się częściową degradacją funkcjonalną, przestarzałą infrastrukturą oraz niską jakością przestrzeni wspólnych. Dotyczy to zarówno stanu nawierzchni ulic i ciągów pieszych, jak i elementów małej architektury, oświetlenia czy zieleni miejskiej. Park Zdrojowy i zabytkowa starówka, jako wizytówki Gminy, mają potencjał do pełnienia roli kluczowych przestrzeni publicznych o wysokiej wartości użytkowej i estetycznej. Ich odpowiednie zagospodarowanie ma

bezpośredni wpływ na wizerunek Gminy, jako uzdrowiska o wysokim standardzie, a także na jakość życia mieszkańców. Konieczne jest wypracowanie kompleksowej koncepcji rewitalizacji, która obejmie aspekty funkcjonalne, przyrodnicze i estetyczne. Tylko w ten sposób możliwe będzie pełne wykorzystanie potencjału przestrzeni publicznych w centrum miasta.

W zakresie organizacji ruchu drogowego i dostępności transportowej w Gminie Połczyn-Zdrój odnotowuje się niedobory w infrastrukturze parkingowej, szczególnie w ścisłym centrum miasta oraz w obrębie obszaru uzdrowskiego. Problem ten wpływa negatywnie na dostępność przestrzeni publicznych, ogranicza komfort mieszkańców oraz gości i stanowi barierę w rozwoju funkcji turystycznych. Brakuje zorganizowanej polityki parkingowej, w tym rozwiązań systemowych typu „park and ride”, a także odpowiednio zlokalizowanych i oznakowanych miejsc postojowych. Wskazana jest potrzeba stworzenia długofalowego planu rozwoju mobilności miejskiej, uwzględniającego potrzeby kuracjuszy, turystów, mieszkańców oraz przedsiębiorców. Wskazane jest wdrożenie rozwiązań takich jak parkingi wielopoziomowe, zintegrowane systemy zarządzania ruchem oraz poprawa dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Odpowiednio zaplanowana i zarządzana infrastruktura parkingowa może stać się istotnym elementem poprawy ładu przestrzennego oraz atrakcyjności Gminy jako destynacji uzdrowskiej.

W kontekście wyzwań rozwojowych Gminy Połczyn-Zdrój, kluczowe znaczenie ma wypracowanie spójnej, długofalowej koncepcji polityki przestrzennej. Zidentyfikowane ograniczenia, takie jak niska gęstość zabudowy, wysoka lesistość, rozproszenie osadnictwa oraz obecność licznych obszarów chronionych, wymagają zintegrowanego podejścia do zarządzania przestrzenią. Opracowywany Plan ogólny, powinien stanowić narzędzie harmonizacji działań inwestycyjnych, ochronnych i planistycznych. Wskazanie obszarów koncentracji rozwoju, stref rewitalizacji oraz terenów o kluczowym znaczeniu dla ochrony zasobów przyrodniczych będzie niezbędne dla skutecznej realizacji celów strategicznych. Zintegrowana polityka przestrzenna powinna również uwzględniać aspekty społeczne i demograficzne, w tym potrzeby starzejącego się społeczeństwa oraz dążenie do poprawy jakości życia. Opracowanie koncepcji przestrzennej winno być realizowane w sposób partycypacyjny, angażujący mieszkańców oraz lokalnych interesariuszy.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej

Gmina Połczyn-Zdrój cechuje się wybitnie zróżnicowaną rzeźbą terenu, typową dla obszarów młodoglacjalnych Pomorza. Występują tu formy moren czołowych, głębokie doliny rzeczne i wąwozy, a także wysoczyzny denno-morenowe, formy kemowe i pradolinne. Najbardziej urozmaicona jest południowa część Gminy, określana jako Wysoczyzna Połczyńska (tzw. Szwajcaria Połczyńska), gdzie wysokości względne sięgają nawet 220 m n.p.m. Rzeźba terenu oraz układ mezoregionów, w których leży Gmina (Pojezierze Drawskie, Wysoczyzna Łobeska i Równina Białogardzka), mają bezpośredni wpływ na warunki hydrologiczne, siedliskowe i rolnicze. Teren Gminy wyróżnia się dużą mozaiką krajobrazową: występują tu lasy, tereny rolnicze, oczka wodne i doliny rzeczne, co sprzyja wysokiej bioróżnorodności. Zróżnicowana rzeźba terenu jest zarówno wartością przyrodniczą, jak i wyzwaniem planistycznym, wymagającym odpowiedniego podejścia w procesach zagospodarowania przestrzennego.

Zasoby wodne Gminy Połczyn-Zdrój są stosunkowo ograniczone pod względem powierzchniowym, mimo położenia na obszarze pojeziernym. Wody powierzchniowe zajmują

zaledwie 443 ha, co stanowi 1,28% powierzchni Gminy, z czego wody stojące – tylko 56 ha. Gmina znajduje się w zlewni Odry i Parsęty, a przez jej obszar przepływa m.in. rzeka Dębica. Gmina obejmuje dziesięć jednolitych części wód powierzchniowych, oraz trzy jednolite części wód podziemnych, z których dwie oceniane są jako dobre zarówno pod względem chemicznym, jak i ilościowym, natomiast jedna charakteryzuje się słabym stanem ilościowym. Dostępność i jakość zasobów wodnych mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania rolnictwa, uzdrowiska i ochrony siedlisk przyrodniczych.

Gmina Połczyn-Zdrój znajduje się w zasięgu trzech stref zagrożenia powodziowego, z różnym poziomem prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi – od niskiego (0,2%) do wysokiego (10%). Obszary te są określone zgodnie z aktualnym Planem zarządzania ryzykiem powodziowym dla dorzecza Odry. Obecność takich stref wpływa na ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym oraz wymusza konieczność uwzględniania zagrożeń powodziowych w dokumentach planistycznych i inwestycyjnych. Dodatkowo, uwarunkowania geomorfologiczne Gminy – z dolinami rzecznyymi, kotlinami i terenami bezodpływowymi – zwiększają ryzyko lokalnych podtopień. Zarządzanie ryzykiem powodziowym powinno być powiązane z planowaniem przestrzennym oraz działaniami adaptacyjnymi w kontekście zmian klimatu. Z uwagi na potencjalne skutki, w tym dla infrastruktury i mieszkańców, konieczna jest kontynuacja współpracy z instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną.

Warunki klimatyczne Gminy Połczyn-Zdrój mają charakter przejściowy między klimatem morskim a kontynentalnym, co wynika z jej położenia w Regionie Środkowopomorskim. Występuje tu przeciętnie 210 dni okresu wegetacyjnego, co sprzyja gospodarce rolnej i leśnej. Zmienność klimatu lokalnego wynika również z ukształtowania terenu – północna część Gminy wykazuje cechy klimatu morskiego, a południowa – kontynentalnego. Cechą charakterystyczną jest niska liczba dni bardzo mroźnych (maksymalnie 2–4 rocznie), umiarkowana liczba dni z pokrywą śnieżną i stosunkowo niewielka liczba dni upalnych (20–30 rocznie). Biorąc pod uwagę monitoring środowiska realizowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, jakość powietrza w Gminie oceniana jest jako dobra – Gmina znajduje się w strefie A pod względem wszystkich badanych parametrów. Biorąc jednak pod uwagę informacje przekazywane przez mieszkańców, lokalnie i sezonowo występuje duże zanieczyszczenie powietrza, szczególnie związane z tzw. niską emisją.

Gmina Połczyn-Zdrój posiada korzystne warunki fizyczno-geograficzne dla rozwoju odnawialnych źródeł energii, szczególnie energetyki wiatrowej i słonecznej. Mimo dobrych warunków dla energii wiatrowej i fotowoltaiki, na terenie Gminy nie wyznaczono obszarów przeznaczonych pod inwestycje OZE. Wynika to z faktu, że znaczna część Połczyna-Zdroju objęta jest strefami ochrony uzdrowiskowej A, B i C oraz innymi formami ochrony przyrody, które istotnie ograniczają możliwość lokalizacji farm wiatrowych i dużych elektrowni słonecznych. Tym samym rozwój energetyki odnawialnej w Gminie powinien być ukierunkowany przede wszystkim na instalacje prosumenckie oraz mniejsze projekty lokalne, które mogą wspierać bezpieczeństwo energetyczne i wpisywać się w proces dekarbonizacji gospodarki.

Infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna w Gminie Połczyn-Zdrój charakteryzuje się wysokim stopniem dostępności w porównaniu do średnich wartości dla powiatu świdwińskiego, województwa zachodniopomorskiego oraz analizowanej grupy porównawczej. W 2023 roku z sieci wodociągowej korzystało 96,5% mieszkańców, natomiast dostęp do kanalizacji miało aż 95% populacji, co jest wynikiem ponadprzeciętnym w skali regionu. Tak wysoki poziom skanalizowania stanowi istotny atut z punktu widzenia ochrony środowiska oraz jakości życia mieszkańców, szczególnie w kontekście przeciwdziałania nielegalnym zrzutom ścieków. Zdiagnozowany problem z ciśnieniem wody w niektórych częściach miasta wskazuje jednak na potrzebę modernizacji sieci i poprawy jej parametrów technicznych. Zgodnie z przyjętym

Wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2024–2026 przewidziano kolejne inwestycje w tym zakresie. Ich realizacja będzie kluczowa dla utrzymania wysokiego standardu usług i dalszego podnoszenia atrakcyjności osiedleńczej oraz inwestycyjnej Gminy.

Dostęp mieszkańców Gminy Połczyn-Zdrój do sieci gazowej pozostaje znacząco ograniczony, co w 2023 roku obejmowało jedynie 27% populacji. Gazociąg dostępny jest wyłącznie w wybranych miejscowościach: Połczyn-Zdrój, Dziwogóra, Łęzek, Ogartowo, Połczyńska, Przyrowo, Przyrówko i Redło. Niski stopień gazyfikacji negatywnie wyróżnia Gminę na tle powiatu, województwa oraz grupy porównawczej, co może stanowić barierę dla rozwoju inwestycji i ograniczać atrakcyjność osiedleńczą w dłuższej perspektywie. Jednocześnie zauważalne jest umiarkowane zainteresowanie mieszkańców przyłączaniem się do sieci gazowej, co wskazuje na konieczność pogłębionej analizy ekonomicznej i społecznej opłacalności inwestycji w tym zakresie. Brak szerokiego dostępu do gazu ziemnego wpływa na strukturę źródeł ciepła, zwiększając udział indywidualnych pieców opalanych biomasą i węglem, co z kolei obniża jakość powietrza i generuje wyzwania klimatyczne. Z punktu widzenia polityki środowiskowej, zwiększenie gazyfikacji mogłoby stanowić krok w kierunku dekarbonizacji i poprawy komfortu mieszkańców, o ile znajdzie poparcie społeczne i finansowe.

Struktura indywidualnych źródeł ciepła w Gminie Połczyn-Zdrój wskazuje na dominację paliw stałych, co ma istotne konsekwencje środowiskowe. Biomasa, w tym drewno, stanowi 35,69% wszystkich źródeł energii, a węgiel kamienny kolejne 24%. W efekcie prawie 60% źródeł opiera się na spalaniu paliw stałych, co sprzyja emisji zanieczyszczeń do powietrza, szczególnie w sezonie grzewczym. Gaz ziemny odpowiada za 18,15% źródeł energii, a energia elektryczna za 13,78%, co wskazuje na stosunkowo niski poziom wykorzystania nośników czystszych. Odnawialne źródła energii są wciąż marginalne – kolektory słoneczne wykorzystywane są w 1,63% przypadków, a pompy ciepła w 1,93%. Taka struktura wymaga intensyfikacji działań na rzecz transformacji energetycznej, w tym wsparcia mieszkańców w wymianie źródeł ciepła na niskoemisyjne i rozwijania energetyki prosumenckiej. Prowadzona ewidencja źródeł ciepła w ramach CEEB stanowi ważne narzędzie dla wdrażania programów dotacyjnych i monitorowania postępów w ograniczaniu emisyjności.

Gospodarka odpadami w Gminie Połczyn-Zdrój charakteryzuje się stabilnym wolumenem odpadów komunalnych, jednak obserwowane są niekorzystne tendencje w ich strukturze. Zmniejsza się udział odpadów zbieranych selektywnie, a rośnie udział odpadów zmieszanych, co wskazuje na spadek efektywności systemu segregacji. Jednocześnie, mimo poprawy wskaźników recyklingu, poziom odzysku materiałowego wciąż pozostaje niższy od wymaganych standardów. Sytuacja ta wskazuje na potrzebę wzmocnienia edukacji ekologicznej, rozwoju infrastruktury wspierającej segregację oraz skuteczniejszego egzekwowania obowiązków w tym zakresie. Poprawa jakości gospodarki odpadami będzie miała istotne znaczenie zarówno dla ochrony środowiska, jak i dla wizerunku Gminy jako jednostki stawiającej na zrównoważony rozwój.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Gmina Połczyn-Zdrój charakteryzuje się stabilnym i odpornym na wahania zewnętrznym sektorem gospodarczym. Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2019–2023 wzrosła o ponad 8%, osiągając 1 814 jednostek, co stanowi ponad jedną trzecią wszystkich przedsiębiorstw w powiecie świdwińskim. Dynamika wzrostu, choć umiarkowana, wskazuje na systematyczny rozwój przedsiębiorczości, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiej pozycji w regionie – Gmina zajmuje drugie miejsce w powiecie, zaraz po mieście Świdwin. Szczególnie istotne jest, że bilans nowych i wyrejestrowanych firm pozostaje dodatni, co oznacza atrakcyjność lokalnego rynku dla przedsiębiorców. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców liczba firm rośnie, co plasuje Połczyn-Zdrój powyżej średniej powiatu, choć wciąż poniżej województwa. Potencjał dalszego rozwoju istnieje zwłaszcza w obszarach powiązanych z obsługą uzdrowiska, turystyką i usługami lokalnymi.

Struktura branżowa gospodarki Gminy Połczyn-Zdrój wskazuje na zróżnicowany profil, z przewagą handlu, budownictwa i rynku nieruchomości. Handel hurtowy i detaliczny wraz z naprawą pojazdów stanowi aż 20% wszystkich podmiotów, co odzwierciedla znaczenie usług konsumpcyjnych w lokalnej gospodarce. Drugą pozycję zajmuje budownictwo (16%), które odgrywa rolę motoru inwestycji mieszkaniowych i infrastrukturalnych. Z kolei wysoki udział działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (17%) wskazuje na rosnące zapotrzebowanie w tym obszarze, zarówno mieszkaniowym, jak i komercyjnym. Istotne miejsce zajmują także przetwórstwo przemysłowe, opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz pozostałe usługi. Obecność tych sektorów zapewnia pewien poziom dywersyfikacji gospodarki, co zwiększa jej odporność na kryzysy. Jednocześnie stosunkowo niski udział branż innowacyjnych i wysokotechnologicznych wskazuje na potrzebę wspierania nowoczesnych usług i inwestycji w wiedzę.

Istotnym działem gospodarki lokalnej pozostaje działalność uzdrowska, która ma wielowiekową tradycję i wyjątkowe znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Połczyn-Zdrój wyróżnia się unikatowymi naturalnymi surowcami – borowiną i solanką – które stanowią podstawę lecznictwa i są cenione w skali europejskiej. Uzdrowisko dysponuje dużą i zróżnicowaną bazą sanatoryjną, obejmującą cztery obiekty i około 1000 miejsc noclegowych. Rocznie przyjmuje około 25 tys. kuracjuszy, generując blisko milion zabiegów leczniczych i rehabilitacyjnych. Uzdrowisko nie tylko zapewnia wysoki poziom usług medycznych, lecz także pełni rolę jednego z największych pracodawców w Gminie. Funkcjonowanie kurortu stymuluje rozwój branży turystycznej i okołozdrojowej, w tym hoteli, gastronomii i usług lokalnych. Obecność Połczyna-Zdroju na mapie uzdrowisk krajowych jest zarówno przewagą konkurencyjną, jak i zobowiązaniem do ochrony środowiska oraz utrzymania wysokiej jakości oferty.

Rolnictwo pozostaje ważnym (choć powoli tracącym na znaczeniu) elementem gospodarki Gminy Połczyn-Zdrój. Użytki rolne koncentrują się głównie w centralnej części Gminy, a struktura upraw oparta jest w dużej mierze na zbożach, roślinach pastewnych i uprawach warzywnych. Średnia wielkość gospodarstwa (29 ha) zbliżona jest do wartości powiatowych, co wskazuje na stosunkowo stabilne warunki produkcyjne. Struktura gospodarstw jest zróżnicowana – obok gospodarstw wielkopowierzchniowych dominują małe jednostki w przedziale 1–5 ha. Dochody rolników uzupełniane są często innymi źródłami – pracą najemną, działalnością pozarolniczą czy świadczeniami emerytalno-rentowymi, co pokazuje ograniczoną opłacalność części gospodarstw. Wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze właścicieli sugeruje wyzwania związane z sukcesją i kontynuacją prowadzenia gospodarstw przez młodsze pokolenia. Na terenie Gminy coraz częściej zauważa się, że wieś staje się miejscem zamieszkania i wypoczynku, odchodząc od wizerunku wsi jako miejsca związanego tylko z rolnictwem. Tego typu zależności mogą niekiedy prowadzić do konfliktów społecznych, ale są również istotnym potencjałem do rozwoju społeczno-gospodarczego,

gdzie osiedlać mogą się młodzi ludzie chcący pracować zdalnie bądź w branżach innych niż rolnictwo (co z kolei wymaga zapewnienia odpowiedniej infrastruktury, w tym sieci Internetu).

Rynek pracy w Gminie Połczyn-Zdrój charakteryzuje się wyższym poziomem bezrobocia niż średnia wojewódzka i krajowa. W latach 2019–2023 udział osób bezrobotnych wynosił średnio 7,3%, przy czym szczytowy poziom odnotowano w 2020 roku w związku z pandemią COVID-19. Choć od tego czasu sytuacja uległa poprawie, nadal utrzymuje się relatywnie wysoki odsetek osób pozostających bez pracy. Szczególnie niepokojące jest występowanie bezrobocia długotrwałego, które dotyczy blisko jednej trzeciej zarejestrowanych. W strukturze dominują osoby z wykształceniem podstawowym i zawodowym, a także osoby w wieku produkcyjnym, zwłaszcza kobiety w przedziale 25–34 lata. Taka sytuacja ogranicza możliwości rozwojowe lokalnego rynku pracy i rodzi konieczność wdrażania działań aktywizacyjnych oraz dopasowanych programów wsparcia.

Wynagrodzenia w powiecie świdwińskim, którego częścią jest Gmina Połczyn-Zdrój, systematycznie rosną, jednak nadal pozostają niższe od średniej krajowej i wojewódzkiej. W 2023 roku przeciętne wynagrodzenie brutto w powiecie było o kilkaset złotych niższe niż w województwie zachodniopomorskim i o ponad tysiąc złotych niższe niż średnia krajowa. Różnica ta wpływa na mniejszą atrakcyjność regionu dla osób młodych i wykształconych, zwiększając ryzyko migracji do większych ośrodków miejskich. Choć dynamika wzrostu płac jest wyraźna i pozytywna, utrzymujące się dysproporcje podkreślają potrzebę wzmocnienia lokalnego rynku pracy i podnoszenia konkurencyjności gospodarki. Rozwój sektorów nowoczesnych i wzrost inwestycji mogą być sposobem na poprawę sytuacji dochodowej mieszkańców i zwiększenie atrakcyjności Gminy jako miejsca życia i pracy.

Finanse Gminy Połczyn-Zdrój w ostatnich latach cechowały się systematycznym wzrostem dochodów i wydatków, co potwierdza rosnące potrzeby inwestycyjne i społeczne. W strukturze dochodów dominują dochody bieżące, oparte w dużej mierze na udziale w podatkach dochodowych oraz lokalnych podatkach i opłatach, które stanowią ważny instrument samodzielności finansowej Gminy. Zauważalne są jednak okresowe deficyty budżetowe oraz relatywnie niska nadwyżka operacyjna, co może ograniczać zdolności inwestycyjne w przypadku pogorszenia koniunktury gospodarczej. Jednocześnie istotnym atutem jest aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych – zarówno z funduszy unijnych, jak i krajowych programów wsparcia. Dzięki nim możliwe było zrealizowanie szeregu ważnych inwestycji w infrastrukturę sportową, drogową, kanalizacyjną i uzdrowiskową. Stabilność finansowa Gminy, choć wymagająca bieżącej kontroli i racjonalizacji wydatków bieżących, stanowi solidną podstawę do dalszych działań rozwojowych.

Struktura dochodów i wydatków Gminy Połczyn-Zdrój wskazuje na duże znaczenie wydatków związanych z oświatą, rodziną i pomocą społeczną, co odzwierciedla zarówno potrzeby mieszkańców, jak i obowiązki ustawowe samorządu. Wyraźny wzrost udziału wydatków inwestycyjnych w ostatnich latach świadczy o zwiększonej aktywności w zakresie modernizacji i rozwoju infrastruktury lokalnej, co pozytywnie wpływa na jakość życia i atrakcyjność inwestycyjną. Kluczowym czynnikiem wzmacniającym potencjał Gminy jest także możliwość pobierania opłaty uzdrowiskowej, co wspiera budżet w sposób unikalny dla gmin o takim statusie. Prognozy zawarte w wieloletniej prognozie finansowej potwierdzają, że Gmina posiada przestrzeń do dalszego finansowania inwestycji przy zachowaniu bezpiecznego poziomu zadłużenia. Niezbędne jest jednak zachowanie równowagi między ambitnymi planami inwestycyjnymi a koniecznością zabezpieczenia stabilności finansowej w perspektywie długookresowej.

Gmina Połczyn-Zdrój w 2023 roku liczyła 13 724 mieszkańców, co stanowiło około 32% ogółu ludności powiatu świdwińskiego i potwierdza istotną rolę demograficzną jednostki w skali regionu. Gęstość zaludnienia na poziomie 39,9 os./km² wskazuje na typowy dla gmin miejsko-wiejskich charakter osadniczy, łączący miasto o funkcjach usługowych z rozległymi terenami wiejskimi. W analizowanym okresie 2019–2023 liczba mieszkańców Gminy zmniejszyła się o blisko 1,4 tysiąca osób, co potwierdza wyraźny trend depopulacyjny. Zjawisko to wpisuje się w szersze procesy obserwowane w kraju, zwłaszcza w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, gdzie istotnym czynnikiem jest migracja młodych osób do większych ośrodków miejskich. Obniżenie liczby mieszkańców ma bezpośrednie konsekwencje dla rynku pracy, systemu edukacji oraz planowania infrastruktury społecznej. Jednocześnie wskazuje na potrzebę podejmowania działań strategicznych, które wzmocnią atrakcyjność osiedleńczą Gminy i przeciwdziałają negatywnym skutkom demograficznym.

Szczególnie niepokojący jest spadek liczby osób młodych w wieku 25–34 lata, które stanowią kluczową grupę dla rozwoju społecznego i gospodarczego. Udział tej kategorii w strukturze mieszkańców Gminy zmniejszył się w ostatnich latach o ponad jedną piątą, co wskazuje na migrację młodych osób w poszukiwaniu pracy, wyższego poziomu usług czy lepszych warunków mieszkaniowych. Odpływ tej grupy wiekowej osłabia lokalny rynek pracy, zmniejsza potencjał zakładania rodzin i prowadzi do ograniczonego popytu na mieszkania oraz usługi lokalne. Zjawisko to jest spójne z tendencjami obserwowanymi w powiecie świdwińskim i regionie, jednak w przypadku Gminy Połczyn-Zdrój ma ono szczególne znaczenie ze względu na status gminy uzdrowiskowej, której rozwój w dużej mierze zależy od dostępności i jakości kadr. Długofalowo sytuacja ta wymaga działań ukierunkowanych na zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej i zatrzymanie młodych mieszkańców, m.in. poprzez inwestycje w mieszkalnictwo, edukację i lokalny rynek pracy.

Struktura wiekowa ludności Gminy Połczyn-Zdrój wskazuje na dynamiczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku populacji w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. W latach 2019–2023 udział seniorów w stosunku do populacji w wieku produkcyjnym wzrósł o ponad jedną trzecią, co przekłada się na rosnące potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej, usług społecznych i dostosowania infrastruktury publicznej. Wzrost udziału osób starszych stanowi poważne wyzwanie dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej w Gminie, jednocześnie zmniejszając bazę podatkową i liczbę osób aktywnych zawodowo. Sytuacja ta wymaga planowania strategicznego zorientowanego na rozwój usług senioralnych, adaptację przestrzeni publicznej do potrzeb osób starszych oraz aktywizację społeczną seniorów. Proces starzenia się ludności powinien być także uwzględniony w polityce mieszkaniowej oraz w programach aktywizujących lokalną społeczność, tak aby przeciwdziałać marginalizacji tej grupy wiekowej.

Opieka nad dziećmi do lat 3 w Gminie Połczyn-Zdrój jest realizowana jedynie w jednym, prywatnym żłobku, co w przypadku gminy liczącej blisko 14 tys. mieszkańców należy uznać za niewystarczające. Brak publicznej oferty w tym zakresie ogranicza dostępność usług opiekuńczych i stanowi barierę dla rodzin, które nie są w stanie ponieść wysokich kosztów prywatnej opieki. Ograniczona dostępność żłobków utrudnia także młodym rodzicom szybki powrót na rynek pracy, co przekłada się na ich sytuację zawodową i dochodową. Rozwój publicznej infrastruktury żłobkowej lub alternatywnych form opieki mógłby znacząco poprawić jakość życia rodzin z małymi dziećmi, a jednocześnie stać się elementem polityki prorodzinnej przeciwdziałającej depopulacji i odpływowi młodych mieszkańców.

System wychowania przedszkolnego w Gminie Polczyn-Zdrój jest dobrze rozwinięty i obejmuje kilka placówek samorządowych i niepublicznych, co pozwala na objęcie opieką zdecydowanej większości dzieci w wieku 3–5 lat. Wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego utrzymuje się na stabilnym, wysokim poziomie i choć jest nieco niższy od średniej wojewódzkiej, wyraźnie przewyższa wartości odnotowywane w powiecie. Sieć przedszkoli zapewnia zróżnicowaną ofertę edukacyjną, w tym dostęp do zajęć integracyjnych, co sprzyja rozwojowi dzieci oraz kształtowaniu tolerancji i postaw społecznych. Mimo to ograniczone godziny funkcjonowania placówek mogą stanowić utrudnienie dla rodziców pracujących, zwłaszcza w przypadku osób zatrudnionych poza miejscowością. Dalsze inwestycje w rozwój usług przedszkolnych mogą stać się ważnym narzędziem wspierania rodzin i budowania kapitału społecznego Gminy.

Szkoły podstawowe w Gminie Polczyn-Zdrój dysponują rozbudowaną bazą lokalową i technologiczną, co w połączeniu z zapewnieniem wsparcia psychologicznego i pedagogicznego sprzyja wysokiej jakości kształcenia. Wyniki egzaminów ósmoklasisty potwierdzają dobrą skuteczność pracy szkół, szczególnie na tle powiatu, jednak jednocześnie widoczne są różnice pomiędzy poszczególnymi placówkami, zwłaszcza w zakresie matematyki. Sytuacja ta wskazuje na potrzebę dalszego wyrównywania szans edukacyjnych oraz zapewnienia dodatkowego wsparcia w szkołach osiągających niższe wyniki. Zróżnicowany dostęp do specjalistów, w tym psychologów i pielęgniarek, również potwierdza potrzebę wzmocnienia usług wspierających rozwój uczniów, zwłaszcza w mniejszych placówkach.

Infrastruktura kulturalno-sportowa w Gminie Polczyn-Zdrój jest stosunkowo dobrze rozwinięta, obejmuje zarówno obiekty miejskie, jak i świetlice na terenach wiejskich, a także nowoczesne obiekty sportowe. Część z nich wymaga modernizacji, co ogranicza ich potencjał wykorzystania. Braki w dostępie do świetlic w niektórych większych wsiach powodują także nierówny dostęp mieszkańców do oferty kulturalnej i możliwości integracji lokalnych społeczności. Rozwój i modernizacja infrastruktury kulturalno-sportowej, szczególnie w miejscowościach wiejskich, może przyczynić się do wzmacniania więzi społecznych, aktywizacji mieszkańców i lepszego wykorzystania potencjału turystycznego Gminy.

Bogata oferta wydarzeń i inicjatyw kulturalno-sportowych organizowanych w Gminie Polczyn-Zdrój, takich jak festiwale, turnieje siatkarskie, wyścigi rowerowe czy konkursy recytatorskie, świadczy o dużym zaangażowaniu instytucji kultury, organizacji społecznych i samorządu w budowanie atrakcyjnej oferty dla mieszkańców i odwiedzających. Działalność Amatorskiego Ruchu Artystycznego oraz obecność lokalnych produktów, takich jak piwo polczyńskie, woda „Perła Polczyńska” czy kosmetyki oparte na borowinie i solance, wzmacniają tożsamość kulturową i uzdrowiskowy charakter Gminy. Tak różnorodna oferta wydarzeń i produktów sprzyja promocji regionu w skali ponadlokalnej, wspiera rozwój turystyki oraz gospodarki opartej na unikalnych zasobach lokalnych. Wzmocnienie rozpoznawalności takich działań może stać się jednym z filarów budowania pozytywnego wizerunku Polczyna-Zdroju jako miejsca atrakcyjnego do życia i odwiedzin.

System bezpieczeństwa publicznego w Gminie Polczyn-Zdrój opiera się na współpracy wielu instytucji – Policji, Straży Miejskiej oraz pięciu jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym jednej włączonej do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Działania te wspierane są przez funkcjonujący system monitoringu wizyjnego, którego lokalizacja punktów została dostosowana do realnych zagrożeń i potrzeb mieszkańców. Mimo relatywnie niewielkich zasobów kadrowych Policji i Straży Miejskiej, podejmowane działania pozwalają ograniczać przestępczość, szczególnie w zakresie wykroczeń drogowych i kradzieży. Istotnym elementem jest także aktywność lokalnych OSP, które oprócz działalności ratowniczej pełnią funkcję edukacyjną i integracyjną, wspierając bezpieczeństwo oraz budowanie więzi społecznych.

W ostatnich latach w Gminie Połczyn-Zdrój obserwuje się wzrost liczby organizacji społecznych i fundacji, co wskazuje na rosnące zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne oraz oddolne inicjatywy obywatelskie. Mimo tego poziom rozwoju sektora NGO pozostaje niższy niż w powiecie i województwie, co świadczy o niewykorzystanym jeszcze potencjale lokalnego kapitału społecznego. Dalsze wspieranie trzeciego sektora poprzez konkursy ofert, dotacje czy partnerstwa z samorządem może przyczynić się do wzmacniania aktywności mieszkańców i zwiększenia skuteczności działań w obszarach kultury, sportu, profilaktyki i integracji społecznej.

Gmina Połczyn-Zdrój aktywnie uczestniczy w licznych strukturach współpracy ponadlokalnej, takich jak Lokalna Grupa Działania Powiatu Świdwińskiego, Mieleńska Lokalna Grupa Rybacka, Konwent Współpracy Samorządowej Polska-Ukraina, Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty, Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP, Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, a także Związek Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej. Członkostwo w tych organizacjach stwarza możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, realizacji projektów rozwojowych oraz wymiany doświadczeń z innymi samorządami. W perspektywie strategicznej współpraca ta wzmacnia pozycję Gminy w regionie i stanowi istotne wsparcie dla realizacji celów w obszarze społecznym, gospodarczym i środowiskowym. Istotna jest również współpraca transgraniczna z Gminą Templin (Niemcy), która stanowi przykład dobrych praktyk w zakresie partnerstwa międzynarodowego i sprzyja wymianie doświadczeń oraz promocji Połczyna-Zdroju na arenie międzynarodowej.

Na terenie Gminy Połczyn-Zdrój funkcjonuje zróżnicowana infrastruktura zdrowotna i społeczna, obejmująca zarówno szpital powiatowy z oddziałami specjalistycznymi, podstawowe zakłady opieki zdrowotnej, apteki, jak i liczne instytucje pomocy społecznej. Działalność Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Klubu Seniora, Środowiskowego Domu Samopomocy czy Placówki Wsparcia Dziennego tworzy system kompleksowego wsparcia dla mieszkańców w różnym wieku i w różnych sytuacjach życiowych. Rozwój usług profilaktycznych i programów zdrowotnych wskazuje na aktywne działania Gminy na rzecz poprawy jakości życia i zdrowia lokalnej społeczności.

Pomimo pozytywnych działań i stopniowego spadku liczby osób korzystających z pomocy społecznej, Gmina Połczyn-Zdrój nadal wyróżnia się wyższym poziomem świadczeń w tym zakresie niż średnia wojewódzka czy w grupie porównawczej, co odzwierciedla utrzymujące się wyzwania natury społeczno-ekonomicznej. Jednocześnie obserwowane poszerzanie oferty usług – m.in. wprowadzenie opieki sąsiedzkiej, wytchnieniowej czy wsparcia asystentów osobistych – świadczy o dostosowywaniu lokalnej polityki społecznej do zmieniających się potrzeb mieszkańców i stopniowej poprawie w zakresie elastyczności oraz jakości wsparcia.

5. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

W celu pogłębienia wniosków z diagnozy Gminy Połczyn-Zdrój przeprowadzone zostało badanie ankietowe wśród mieszkańców. Odpowiedzi udzielać można było poprzez kwestionariusz dostępny on-line oraz w wersji papierowej. Badanie było anonimowe, a udział dobrowolny dla wszystkich zainteresowanych. Celem badania było poznanie opinii

mieszkańców oraz interesariuszy Gminy na temat jakości życia w Gminie oraz określenie priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Anketowani odpowiadali na pytania z zakresu kilku obszarów funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego, a poruszane tematy dotyczyły społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni, środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki, rekreacji, edukacji i kultury.

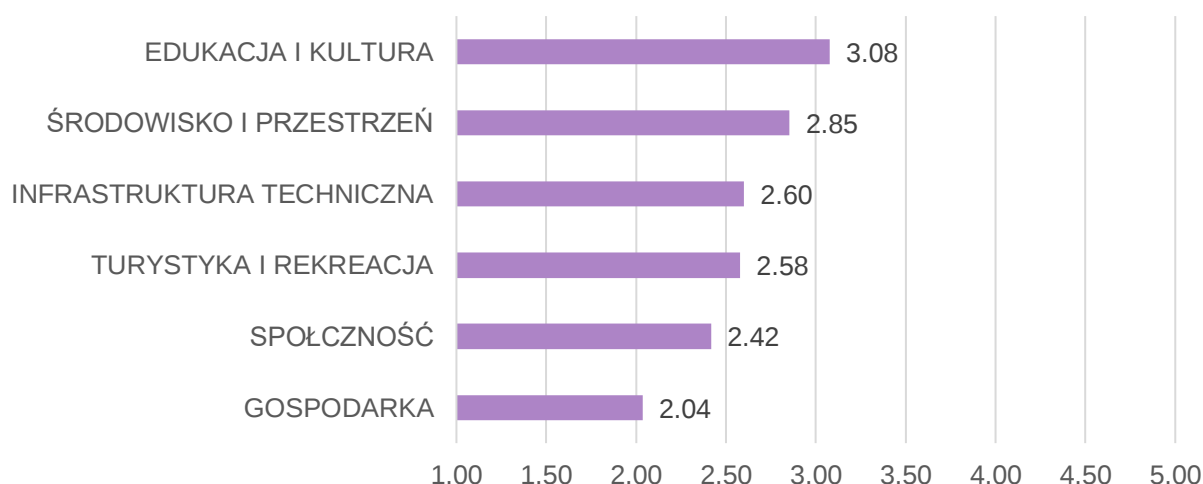
Badanie ankietowe trwało od 29 maja do 22 czerwca 2025 roku. Łącznie zebrano 268 odpowiedzi. Wśród respondentów przeważały kobiety, które stanowiły niemal 60% ankietowanych. Analizując strukturę wieku osób biorących udział w badaniu, należy stwierdzić, iż najliczniej reprezentowaną grupą były osoby w wieku 36-45 lat (31,3%), następnie osoby w wieku 46-55 lat (20,5%) oraz 26-35 lat (16,0%). W badaniu wzięła również udział spora liczba osób młodych (14,1% stanowiły osoby poniżej 25 roku życia). Swoją reprezentację miały również osoby powyżej 56 roku życia – stanowił one 17,9% ankietowanych. Pod względem zatrudnienia, największy odsetek stanowiła grupa osób pracujących poza rolnictwem i poza własnymi działalnościami gospodarczymi (51,5%), ale w badaniu uczestniczyli również uczniowie i studenci, rolnicy, przedsiębiorcy, osoby bezrobotne i emeryci.

5.1. Ocena sytuacji w Gminie

W przeprowadzonym badaniu ankietowym przyjęto skalę od 1 do 5, gdzie:

- 1 – oznacza „bardzo źle”,
- 2 – oznacza „źle”,
- 3 – oznacza „dostatecznie/zadawalająco/neutralnie”,
- 4 – oznacza „dobrze”,
- 5 – oznacza „bardzo dobrze”.

Mieszkańcy **najwyżej** ocenili działania w zakresie **edukacji i kultury** – średnia ocen dla tego obszaru wyniosła 3,08. Z kolei **najniżej** oceniony został aspekt związany z **gospodarką** – średnia ocena dla tego obszaru wyniosła 2,04.

Ryc. 1. Średnia ocena rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

W poniższej tabeli przedstawiono średnią ocenę poszczególnych komponentów, które wchodziły w skład przedstawionych powyżej obszarów rozwojowych. Wyniki badań pomagają w określeniu priorytetów rozwojowych Gminy na kolejne lata. Spośród wszystkich aspektów najwyżej oceniono: walory środowiska przyrodniczego (3,90), dostępność terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów) (3,80), dostęp do edukacji w

szkołach podstawowych (3,72), dostęp do edukacji przedszkolnej (3,42) oraz jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, itp.) (3,40). Wśród najniżej ocenionych aspektów znalazły się: możliwość uzyskania zatrudnienia (1,57), dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (1,57), możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem (1,62), możliwości zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy (1,69), oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży (1,89) oraz działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów (1,92).

Tab. 1. Ocena poszczególnych komponentów w badanych obszarach rozwojowych w Gminie Polczyn-Zdrój

Edukacja i kultura	Ocena:
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	3,72
dostęp do edukacji przedszkolnej	3,42
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, itp.)	3,40
jakość edukacji przedszkolnej	3,39
jakość infrastruktury przedszkolnej	3,38
jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, itp.)	3,23
organizacja dowozu dzieci do szkół	3,20
jakość edukacji w szkołach podstawowych	3,18
jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych	3,05
działalność instytucji kultury (centrum kultury, biblioteki)	3,00
dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)	2,89
działalność świetlic wiejskich	2,88
dostęp do obiektów kulturalnych (godziny i dni otwarcia, itp.)	2,80
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach	2,73
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach	2,71
dotatkowa oferta w szkołach (koła zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia, itp.)	2,71
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	2,62
Środowisko i przestrzeń	Ocena:
walory środowiska przyrodniczego	3,99
dostępność terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)	3,80
czystość terenów zieleni (parków, skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)	3,23
jakość powietrza	3,11
system odbioru odpadów	2,95
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	2,93
estetyka (czystość przestrzeni publicznych)	2,54
oferta działań wspierających ochronę środowiska (np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła)	2,46
świadomość ekologiczna mieszkańców	2,39
efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)	2,37

rozwój odnawialnych źródeł energii	2,33
infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)	2,15
Infrastruktura techniczna	Ocena:
dostępność szerokopasmowego Internetu	3,07
jakość sieci gazowej	2,91
jakość sieci wodociągowej	2,72
jakość sieci kanalizacyjnej	2,66
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem samochodów osobowych i ciężarowych	2,62
mała infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)	2,22
stan dróg	2,00
Społeczeństwo	Ocena:
jakość opieki w żłobkach/klubach dziecięcych	2,94
dostępność budynków administracji publicznej	2,86
bezpieczeństwo publiczne	2,81
dostęp do żłobków/klubów dziecięcych	2,61
wsparcie osób starszych (np. domy pomocy społecznej, kluby seniora)	2,56
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miejski	2,49
dostęp do podstawowej opieki medycznej	2,49
skuteczność działania pomocy społecznej	2,46
aktywność mieszkańców na rzecz Gminy (np. wolontariat, partycypacja społeczna, inicjatywy oddolne)	2,28
wsparcie osób niesamodzielnych (np. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)	2,24
możliwości zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy	1,69
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej	1,57
Gospodarka	Ocena:
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)	3,31
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej	2,39
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym	2,15
atrakcyjność inwestycyjna	1,96
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej	1,80
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	1,78
funkcjonowanie transportu zbiorowego	1,75
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem	1,62
możliwość uzyskania zatrudnienia	1,57
Turystyka i rekreacja	Ocena:
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwości traktowania ich jako alternatywy dla transportu samochodowego)	3,31

jakość istniejących dróg rowerowych	3,29
atrakcyjność turystyczna	3,05
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	2,86
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)	2,78
oferta spędzania wolnego czasu dla seniorów	2,59
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej	2,55
jakość istniejących chodników	2,49
poziom bazy gastronomicznej	2,44
oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci	2,20
oferta spędzania wolnego czasu dla dorosłych	2,17
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	1,92
oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży	1,89

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

5.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie zapytano także o to, co według respondentów powinno być wizytówką Gminy. Było to pytanie otwarte, dzięki czemu respondenci zyskali swobodę wskazania komponentu czy miejsca. Poniżej zestawiono najczęściej pojawiające się odpowiedzi:

- Park Zdrojowy i tradycje uzdrowiskowe (borowina, wody mineralne, sanatoria).
- Browar Połczyński – rewitalizacja, piwo kraftowe, muzeum.
- Przyroda i krajobrazy – „Szwajcaria Połczyńska”, jeziora, lasy.
- Turystyka rowerowa i aktywny wypoczynek.
- Zabytki i starówka – odnowione kamienice, zamek, rynek.
- Infrastruktura rekreacyjno-sportowa – basen, boiska.
- Czystość i estetyka przestrzeni publicznej jako podstawa wizerunku.

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy Połczyn-Zdrój w przeciągu najbliższych kilku lat. Respondenci najczęściej wskazywali na: poprawę stanu infrastruktury drogowej (w tym m.in. nawierzchni dróg, przejść dla pieszych), poprawę funkcjonowania transportu zbiorowego czy poprawę dostępu do usług medycznych. Szczegółowy rozkład priorytetów według ankietowanych przedstawiono na poniższej rycinie.

Ryc. 2. Liczba odpowiedzi respondentów na poszczególne priorytety rozwojowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

6. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest często stosowanym narzędziem diagnozy strategicznej w jednostkach administracji publicznej. To narzędzie pozwala na porównanie **mocnych i słabych** stron jednostki wynikających z jej **wewnętrznego** otoczenia oraz identyfikację **szans i zagrożeń** dla

rozwoju, które płyną z otoczenia **zewnętrznego**. Ponadto, dzięki analizie SWOT, można również określić, jak te elementy wzajemnie na siebie oddziałują.

Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

Analizę SWOT dla Gminy Połczyn-Zdrój opracowano bazując na:

- diagnozie sytuacji przestrzennej, klimatyczno-środowiskowej, gospodarczej i społecznej Gminy Połczyn-Zdrój oraz zawartych w niej danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju, gminnych jednostek organizacyjnych oraz źródeł zewnętrznych;
- wynikach badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców oraz interesariuszy Strategii;
- materiale wypracowanym podczas warsztatów z interesariuszami w dniu 4 września 2025 roku.

Analizę SWOT dla Gminy Połczyn-Zdrój przedstawia poniższa tabela.

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
• Status uzdrowiska i unikatowe zasoby lecznicze – wieloletnie tradycje uzdrowiskowe, obecność borowiny i solanki oraz nowoczesne obiekty sanatoryjne (w tym kompleks basenów solankowych), czynią Gminę jednym z najważniejszych ośrodków kuracyjnych w regionie. • Atrakcyjne walory przyrodnicze „Szwajcarii Połczyńskiej” – obecność obszarów chronionych, w tym Natura 2000 i otulina Drawskiego Parku Krajobrazowego, stanowi wyjątkowy potencjał turystyczny i przyrodniczy.	• Niekorzystne trendy demograficzne – spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym i szybki wzrost udziału osób starszych prowadzą do starzenia się społeczności lokalnej i ograniczają zasoby pracy. • Niewystarczająca oferta czasu wolnego – mieszkańcy wskazują na niedobór atrakcji dla młodzieży, dzieci i dorosłych, co obniża jakość życia i hamuje integrację społeczną. • Niska jakość powietrza, szczególnie w sezonie grzewczym spowodowana tzw. niską emisją – duża liczba indywidualnych pieców na paliwa stałe

• Silna tożsamość kurortu i rozpoznawalny wizerunek – Park Zdrojowy, krajobrazy oraz tradycje uzdrowiskowe są utożsamiane przez mieszkańców z wizytówką Gminy i jej marką. • Stabilna baza przedsiębiorczości – na terenie Gminy funkcjonuje ponad 1,8 tys. podmiotów gospodarczych, co zapewnia zróżnicowaną ofertę usług i towarów dla mieszkańców i turystów. • Rosnące inwestycje w infrastrukturę transportową – w ostatnich latach znacząco wzrosły wydatki na drogi i transport, co poprawia dostępność komunikacyjną Gminy. • Dziedzictwo kulturowe i krajobrazowe – pałace, parki i układy urbanistyczne oraz atrakcyjne tereny zielone stanowią ważny element tożsamości i potencjału turystycznego Gminy. • Doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych – Gmina korzysta z funduszy unijnych i krajowych, co umożliwia realizację inwestycji rozwojowych. • Bogato udokumentowane zasoby przyrodnicze – inwentaryzacje i formy ochrony przyrody zapewniają podstawę do planowania zrównoważonego rozwoju. • Rozbudowana sieć szkół podstawowych – cztery placówki na terenie Gminy zapewniają edukację dzieciom w różnych miejscowościach. • Aktywne kierunki współpracy lokalnej – mieszkańcy i interesariusze wskazali potrzebę rozwoju transportu, strefy inwestycyjnej i partnerstw z uzdrowiskiem.	proceeds to the formation of smog, which negatively affects the health of residents and the image of the resort. • Ograniczona dostępność komunikacyjna w ocenie mieszkańców – brak dobrej jakości dróg i transportu zbiorowego nadal jest jednym z najważniejszych problemów, szczególnie na terenach wiejskich. • Niedostateczna infrastruktura rekreacyjno-sportowa – mieszkańcy wskazują na potrzebę rozbudowy i unowocześnienia obiektów, które nie odpowiadają na rosnące potrzeby. • Niewystarczająca estetyka i funkcjonalność części przestrzeni publicznych – starówka, Park Zdrojowy oraz wybrane tereny rekreacyjne wymagają modernizacji i lepszego zagospodarowania, aby odpowiadać standardom i oczekiwaniom kuracjuszy oraz mieszkańców. • Sezonowość i rozproszenie ruchu turystycznego – brak atrakcji całorocznych powoduje, że część przedsiębiorców usługowych ma trudności w utrzymaniu stabilności działalności. • Ograniczona oferta usług zdrowotnych i specjalistycznych – mieszkańcy wskazują na trudności w dostępie do lekarzy specjalistów oraz potrzebę wzmocnienia opieki zdrowotnej poza infrastrukturą uzdrowiskową. • Niski poziom pokrycia planami miejscowymi – rozwój przestrzenny Gminy opiera się głównie na decyzjach o warunkach zabudowy, co utrudnia ład przestrzenny i planowanie inwestycji.
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
• Rosnące zainteresowanie turystyką zdrowotną i prozdrowotną – trend zdrowego stylu życia sprzyja rozwojowi usług sanatoryjnych i rehabilitacyjnych w Gminie. • Coraz większa popularność turystyki aktywnej i ekologicznej – piękne krajobrazy i obszary chronione mogą przyciągać miłośników rowerów, pieszych wędrówek i slow tourism. • Nowe środki zewnętrzne na inwestycje transportowe i społeczne – fundusze unijne i krajowe mogą umożliwić dalszą	• Pogłębiające się procesy demograficzne – w skali kraju i regionu ubywa osób w wieku produkcyjnym, co dodatkowo ogranicza rozwój lokalnej gospodarki. • Konkurencja innych uzdrowisk – o kuracjuszy i kadry medyczne rywalizują także inne miejscowości, co wymaga ciągłego podnoszenia jakości oferty. • Wahania koniunktury gospodarczej – lokalne firmy z branży budowlanej i handlowej są szczególnie narażone na spowolnienia gospodarcze. • Zaostrzone wymagania środowiskowe i planistyczne (Natura 2000, RDOŚ, nowe

modernizację dróg, transportu i infrastruktury społecznej. • Programy wsparcia dla poprawy jakości powietrza i efektywności energetycznej – zewnętrzne fundusze mogą wspomóc mieszkańców w wymianie pieców i termomodernizacji budynków. • Współpraca w ramach projektów partnerskich z organizacjami i stowarzyszeniami zewnętrznymi. • Realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Powiatu Świdwińskiego 2023–2027 – środki na mikroprojekty społeczne, kulturalne i gospodarcze. • Możliwość realizacji dużych inwestycji środowiskowych i transportowych w ramach Strategii ZIT Obszaru Funkcjonalnego Strefy Centralnej. • Projekty w ramach LSR Mieleńskiej Lokalnej Grupy Rybackiej 2021–2027 – możliwość m.in. finansowania inicjatyw turystycznych i ekologicznych związanych z wodą i edukacją środowiskową.	prawo planistyczne) – mogą opóźniać i komplikować realizację inwestycji. • Rosnące skutki zmian klimatu – susze, nawalne opady i fale upałów zagrażają rolnictwu, infrastrukturze oraz walorom przyrodniczym będącym podstawą turystyki i uzdrowiska. • Sytuacja geopolityczna i niestabilność – wojna w Ukrainie oraz kryzysy energetyczne i migracyjne wpływają na koszty energii, bezpieczeństwo i poczucie stabilności mieszkańców oraz kuracjuszy. • Rosnące ceny energii i paliw – obniżają siłę nabywczą mieszkańców i turystów oraz zwiększają koszty funkcjonowania Gminy i lokalnych przedsiębiorstw.
---	--

CZĘŚĆ II:
STRATEGICZNE KIERUNKI
ROZWOJU GMINY
POŁCZYN-ZDRÓJ

1. Misja i wizja

W trakcie procesu strategicznego wypracowano MISJĘ oraz WIZJĘ Gminy Połczyn-Zdrój, które stanowią fundament do określenia celów strategicznych i operacyjnych jej rozwoju.

Misja jest kluczowym elementem strategii, który określa główne kierunki rozwoju Gminy. Koncentruje się ona na podstawowych wartościach, które przyświecają Gminie i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera w sobie odpowiedź na pytanie, co jest naszym priorytetem. Jest to ścieżka, którą należy podążać w celu osiągnięcia wizji.

Uwzględniając przyjęte założenia **misja Gminy Połczyn-Zdrój** brzmi następująco:

Misją Gminy Połczyn-Zdrój jest tworzenie miejsca, w którym mieszkańcy mogą żyć bezpiecznie, zdrowo i w zgodzie z otaczającą przyrodą. Dbamy o rozwój wspólnoty lokalnej, wspieramy aktywność i przedsiębiorczość, a jednocześnie chronimy nasze dziedzictwo uzdrowiskowe i krajobrazowe. Jesteśmy po to, by łączyć tradycję z nowoczesnością i budować przestrzeń sprzyjającą codziennemu życiu, wypoczynkowi i rozwojowi kolejnych pokoleń.

Z kolei **wizja** to jasno określony obraz Gminy w 2035 roku, który odzwierciedla aspiracje władz oraz oczekiwania lokalnej społeczności. Wizja pełni rolę drogowskazu – wskazuje kierunek, w którym Gmina powinna zmierzać, aby poprzez konsekwentną realizację zaplanowanych działań, osiągnąć pożądane zmiany i rezultaty. WIZJA ukazuje Gminę Połczyn-Zdrój w perspektywie strategicznej – zmienionej dzięki realizacji przyjętych działań i osiągnięciu zamierzonych celów.

Wizja Gminy Połczyn-Zdrój brzmi następująco:

Połczyn-Zdrój w 2035 roku to dynamicznie rozwijające się uzdrowisko i centrum turystyki prozdrowotnej, rozpoznawalne w Polsce oraz poza granicami kraju. Gmina oferuje wysoką jakość życia dzięki dostępnej infrastrukturze, nowoczesnym usługom społecznym i edukacyjnym oraz atrakcyjnej przestrzeni publicznej. Rozwój gospodarczy oparty jest na przedsiębiorczości lokalnej, innowacyjnych produktach markowych oraz współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi. Połczyn-Zdrój jest miejscem otwartym dla wszystkich pokoleń – przyjaznym dzieciom, młodzieży, rodzinom i seniorom – gdzie naturalne środowisko, kultura i aktywność społeczna tworzą spójną całość. To Gmina, która wykorzystując swoje zasoby i potencjały, buduje pozycję lidera w regionie jako zdrowe, nowoczesne i rozpoznawalne miejsce do życia, pracy i wypoczynku.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.

Na podstawie analizy aktualnej sytuacji Gminy Połczyn-Zdrój, jej aspektów społecznych, gospodarczych, przestrzennych i klimatyczno-środowiskowych, a także uwzględniając czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, określono cztery główne cele strategiczne, które mają być osiągnięte w zgodzie z wizją rozwoju Gminy. W celu skutecznej realizacji założeń strategicznych, wyznaczono również cele szczegółowe (operacyjne), którym przypisano konkretne kierunki działań prowadzące do osiągnięcia zamierzonych rezultatów.

Wyznaczone dla Gminy Połczyn-Zdrój cele strategiczne odpowiadają zdefiniowanym obszarom rozwojowym w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej, które są ze sobą powiązane i wzajemnie się przenikają. W sferze przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej podstawę działań powinno stanowić dążenie do zrównoważonego rozwoju, opartego na racjonalnym gospodarowaniu przestrzenią, ochronie zasobów naturalnych oraz adaptacji do zmian klimatu. Z kolei w sferze gospodarczej i społecznej szczególne znaczenie ma wzmacnianie lokalnego potencjału, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości, integracji społecznej i poprawie jakości życia mieszkańców.

Poniższa tabela przedstawia cele strategiczne wraz z odpowiadającymi im celami operacyjnymi. Realizacja założonych celów będzie kluczowym elementem w osiąganiu zamierzonych rezultatów rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój.

CELE STRATEGICZNE			
Cel 1	Cel 2	Cel 3	Cel 4
Nowoczesna i uporządkowana przestrzeń Gminy sprzyjająca jakości życia mieszkańców oraz rozwojowi funkcji uzdrowiskowej i turystycznej	Odporne na zmiany klimatu i czyste środowisko Gminy sprzyjające zdrowiu mieszkańców i funkcji uzdrowiskowej	Silna i konkurencyjna gospodarka lokalna oparta na przedsiębiorczości, turystyce i promocji	Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki edukacji, usługom społecznym i aktywnej wspólnocie lokalnej
CELE OPERACYJNE			
1.1. Inteligentne planowanie i kształtowanie ładu przestrzennego	2.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i krajobrazu	3.1. Przedsiębiorczość i rynek pracy przyszłości	4.1. Edukacja i kompetencje przyszłości
1.2. Zrównoważona mobilność i nowoczesna infrastruktura techniczna	2.2. Odpowiedzialne gospodarowanie zasobami wodnymi	3.2. Turystyka i uzdrowiskowa marka Gminy	4.2. Usługi społeczne i zdrowotne blisko mieszkańca
1.3. Atrakcyjne, bezpieczne i dostępne przestrzenie publiczne	2.3. Czyste powietrze i energia o niskiej emisyjności	3.3. Promocja i współpraca gospodarcza	4.3. Kultura, sport i integracja społeczna

W tabeli na kolejnych stronach przedstawiono cele strategiczne wraz z przypisanymi do nich celami operacyjnymi oraz kierunkami działań.

PRZESTRZEŃ

Obszar przestrzenny Gminy Połczyn-Zdrój stanowi fundament dla dalszego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego. Kształtowanie ładu przestrzennego, modernizacja infrastruktury i podnoszenie jakości przestrzeni publicznych są warunkiem utrzymania marki uzdrowiska oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Gmina dysponuje unikalnymi walorami krajobrazowymi i kulturowymi, które wymagają ochrony, ale równocześnie stwarzają potencjał do tworzenia atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni. Dlatego konieczne jest zrównoważone gospodarowanie terenami inwestycyjnymi, mieszkaniowymi i rekreacyjnymi, z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska oraz oczekiwań mieszkańców i kuracjuszy.

Ważnym zadaniem jest zwiększenie przejrzystości procesów planistycznych poprzez szersze stosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz rozwój nowoczesnych narzędzi, takich jak systemy informacji przestrzennej czy innowacyjne formy konsultacji społecznych. Dzięki temu Gmina zyska możliwość lepszego kształtowania swojego rozwoju, ograniczając chaos przestrzenny i zwiększając atrakcyjność inwestycyjną. Równolegle istotne jest przygotowanie terenów pod budownictwo społeczne i komunalne, co umożliwi zatrzymanie młodych mieszkańców i zaspokojenie rosnących potrzeb w zakresie mieszkalnictwa.

Kluczowym kierunkiem działań jest także rozwój infrastruktury technicznej i transportowej. Modernizacja układu drogowego, poprawa dostępności komunikacyjnej sołectw oraz budowa nowoczesnego centrum przesiadkowego stworzą warunki do lepszej mobilności mieszkańców i turystów. Spójna sieć tras pieszo-rowerowych połączy centrum miasta z terenami rekreacyjnymi i obszarami wiejskimi, wzmacniając walory turystyczne oraz codzienną aktywność mieszkańców. Inwestycje w gospodarkę wodno-kanalizacyjną oraz rozwój infrastruktury energetycznej i cyfrowej są niezbędne dla zapewnienia odpowiednich standardów życia oraz rozwoju przedsiębiorczości.

Nie mniej istotna jest estetyka i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych. Rewitalizacja starówki i Parku Zdrojowego, rewaloryzacja obiektów zabytkowych, tworzenie nowych stref rekreacyjnych w centrum i sołectwach oraz wdrażanie standardów dostępności uniwersalnej pozwolą na pełniejsze wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Modernizacja oświetlenia ulicznego i rozbudowa systemu monitoringu przyczynią się natomiast do poprawy bezpieczeństwa i ograniczenia kosztów eksploatacji.

Kierunki działań w obszarze przestrzennym jasno wskazują, że Gmina zmierza w stronę harmonijnego i nowoczesnego rozwoju, w którym przestrzeń publiczna ma być funkcjonalna, estetyczna i dostępna, a infrastruktura techniczna odpowiadać na realne potrzeby mieszkańców, przedsiębiorców i gości. Dzięki takim działaniom Połczyn-Zdrój może wzmocnić swoją pozycję jako uzdrowisko o wysokiej jakości życia i atrakcyjne miejsce do inwestowania oraz osiedlania się.

CEL 1: Nowoczesna i uporządkowana przestrzeń Gminy sprzyjająca jakości życia mieszkańców oraz rozwojowi funkcji uzdrowskiej i turystycznej

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
1.1. Inteligentne planowanie i kształtowanie ładu przestrzennego	• Koordynacja rozwoju infrastruktury technicznej z planowaniem przestrzennym – dostosowywanie inwestycji infrastrukturalnych (m.in. wodociągowo-kanalizacyjnych, energetycznych, komunikacyjnych) do rzeczywistych potrzeb mieszkańców i przedsiębiorców, przy jednoczesnym zapewnieniu, że nowe tereny inwestycyjne i mieszkaniowe będą mogły zostać efektywnie i ekonomicznie podłączone do istniejących sieci. • Zwiększenie pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – uchwalanie MPZP dla kluczowych terenów inwestycyjnych, turystycznych, uzdrowskich i mieszkaniowych, co umożliwi spójny rozwój i zapewni ład przestrzenny. • Rozwój Systemu Informacji Przestrzennej (SIP) – cyfrowej platformy dla mieszkańców i inwestorów, integrującej dane o planach, terenach inwestycyjnych, infrastrukturze i ochronie środowiska, z możliwością interaktywnych konsultacji społecznych. • Tworzenie standardów estetyki i krajobrazu – przygotowanie katalogu zasad architektonicznych i urbanistycznych dla strefy uzdrowskiej i starówki, obejmującego materiały, kolorystykę, szyldy, elementy małej architektury oraz zieleń. • Rezerwa terenów i uzbrojenie pod Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe i mieszkalnictwo komunalne – przygotowanie gruntów, podział i scalenia działek, budowa infrastruktury technicznej oraz pozyskanie środków zewnętrznych na realizację mieszkań społecznych bądź współpraca z inwestorami zewnętrznymi w tym zakresie.	• Zapewnienie racjonalnego i ekonomicznego rozwoju nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych poprzez powiązanie decyzji przestrzennych z dostępnością infrastruktury technicznej. • Zwiększenie przejrzystości i przewidywalności decyzji inwestycyjnych oraz ograniczenie rozwoju na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. • Poprawa dostępności informacji przestrzennej dla mieszkańców, inwestorów i turystów poprzez uruchomienie cyfrowej platformy z możliwością interaktywnej partycypacji. • Poprawa ładu wizualnego i estetyki przestrzeni publicznych oraz strefy uzdrowskiej dzięki przyjęciu i wdrożeniu katalogu zasad architektonicznych i urbanistycznych. • Zwiększenie dostępności mieszkań o umiarkowanych kosztach poprzez przygotowanie terenów i uzbrojenie gruntów dla realizacji inwestycji mieszkaniowych. • Zwiększenie zaangażowania mieszkańców w procesy planistyczne poprzez wykorzystanie	• Udział nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych z pełnym dostępem do infrastruktury technicznej [%]. • Udział powierzchni objętej MPZP w stosunku do całkowitej powierzchni Gminy [%]. • Uruchomienie i funkcjonowanie systemu SIP [0–1, tak/nie]. • Liczba opracowanych i wdrożonych dokumentów/katalogów standardów estetyki [szt.]. • Liczba przygotowanych działek uzbrojonych pod budownictwo SIM i komunalne [szt.]. • Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi cyfrowych [szt.].

	Rozwój narzędzi partycypacji planistycznej – wprowadzenie nowoczesnych metod konsultacji: wirtualne spacery (VR), mapy on-line, aplikacje mobilne pozwalające mieszkańcom na zgłaszanie uwag do dokumentów lub miejsc problemowych, wymagających działań samorządu.	nowoczesnych, interaktywnych narzędzi konsultacyjnych.	
1.2. Zrównoważona mobilność i nowoczesna infrastruktura techniczna	- Modernizacja i przebudowa układu drogowego – poprawa jakości dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich (w tym współpraca z zarządcami dróg wyższego rzędu), budowa chodników, zatok autobusowych, przejść dla pieszych i odwodnienia, co zwiększy bezpieczeństwo i komfort podróży oraz dostępność inwestycyjną całej Gminy. - Rozwój infrastruktury energetycznej i cyfrowej – stwarzanie warunków i współpraca z operatorami energetycznymi i telekomunikacyjnymi w celu rozwoju nowych przyłączy, sieci światłowodowych oraz punktów dostępu do Internetu w przestrzeniach publicznych. - Rozwój spójnej sieci tras pieszo-rowerowych – budowa i modernizacja gminnych ścieżek rowerowych i tras pieszo-rowerowych, łączących półczyńską starówkę, Park Zdrojowy, tereny rekreacyjne i sołectwa, wraz z miejscami odpoczynku i parkingami rowerowymi. - Budowa nowoczesnego centrum przesiadkowego w Połczynie-Zdroju – realizacja zintegrowanego węzła komunikacyjnego obejmującego dworzec autobusowy, targowisko, strefę rowerową i miejsca do krótkotrwałego postoj. - Rozwój ekologicznego transportu zbiorowego i poprawa dostępności komunikacyjnej sołectw – np. poprzez uruchomienie linii minibusów elektrycznych obsługujących zarówno uzdrowisko, jak i obszary wiejskie, połączone z głównymi trasami komunikacyjnymi i kluczowymi punktami usługowymi, aby ograniczać wykluczenie komunikacyjne mieszkańców.	- Poprawa jakości i bezpieczeństwa podróży oraz zwiększenie dostępności inwestycyjnej poprzez modernizację dróg gminnych i współpracę przy modernizacji dróg wyższych kategorii. - Zwiększenie dostępności energetycznej i cyfrowej poprzez rozwój przyłączy, sieci światłowodowych oraz punktów dostępu do Internetu w przestrzeniach publicznych. - Ułatwienie mobilności mieszkańców i turystów dzięki budowie bezpiecznych tras rowerowych i pieszo-rowerowych łączących najważniejsze punkty Gminy. - Zwiększenie funkcjonalności i atrakcyjności komunikacyjnej Gminy poprzez powstanie nowoczesnego centrum przesiadkowego w Połczynie-Zdroju. - Ograniczenie wykluczenia komunikacyjnego mieszkańców sołectw poprzez uruchomienie ekologicznego transportu lokalnego. - Zwiększenie atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej Gminy poprzez rozwój infrastruktury okołotransportowej.	- Długość wyremontowanych lub przebudowanych dróg gminnych [km]. - Liczba nowych przyłączy energetycznych i telekomunikacyjnych na terenie Gminy [szt.]. - Długość wybudowanych lub zmodernizowanych ścieżek rowerowych i tras pieszo-rowerowych [km]. - Liczba oddanych do użytku centrów przesiadkowych [szt.]. - Udział sołectw obsługiwanych przez transport zbiorowy [%]. - Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury okołotransportowej (parkingi, stacje ładowania) [szt.].

	Rozwój infrastruktury okołotransportowej wspierającej przedsiębiorczość i turystykę – budowa i modernizacja parkingów strategicznych (park&ride, parkingi długoterminowe przy uzdrowisku i strefach inwestycyjnych), tworzenie stacji ładowania pojazdów elektrycznych, co zwiększy atrakcyjność Gminy dla mieszkańców, inwestorów i odwiedzających.		
1.3. Atrakcyjne, bezpieczne i dostępne przestrzenie publiczne	- Kompleksowa rewitalizacja starówki i Parku Zdrojowego – realizacja gminnych inwestycji w zakresie zielono-błękitnej infrastruktury (ogrody sensoryczne, fontanny, tężnie solankowe), nowej małej architektury, oświetlenia oraz przestrzeni rekreacyjnych. - Rewaloryzacja zabytkowych obiektów Gminy – adaptacja i modernizacja budynków zabytkowych będących w zasobie Gminy, np. zamku i młyna w Połczynie-Zdroju, oraz współpraca z właścicielami prywatnymi przy zagospodarowaniu innych obiektów historycznych. - Tworzenie nowych stref wypoczynku i integracji międzypokoleniowej – realizacja projektów placów zabaw, siłowni plenerowych, stref fitness i ogrodów społecznych w centrum i sołectwach, wspierających aktywność mieszkańców. - Modernizacja przestrzeni publicznych na obszarach wiejskich – inwestycje w place, świetlice i tereny rekreacyjne, wyposażone w elementy zieleni, altany i urządzenia sportowe. - Wdrażanie standardów dostępności uniwersalnej – dostosowywanie gminnych obiektów i przestrzeni publicznych do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami, w tym likwidacja barier architektonicznych i poprawa czytelności oznakowania. - Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej – rozbudowa gminnego monitoringu, modernizacja przejść dla pieszych oraz wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania ruchem w miejscach o największym natężeniu ruchu.	- Poprawa atrakcyjności turystycznej i jakości życia mieszkańców poprzez kompleksową rewitalizację starówki i Parku Zdrojowego. - Zachowanie i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego poprzez rewaloryzację i adaptację zabytkowych obiektów. - Rozszerzenie oferty rekreacyjnej i integracyjnej dzięki tworzeniu nowych stref wypoczynku i aktywności. - Poprawa jakości życia na terenach wiejskich poprzez modernizację przestrzeni publicznych. - Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych dla osób starszych i z niepełnosprawnościami dzięki wdrażaniu standardów uniwersalnych. - Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez rozwój monitoringu i modernizację infrastruktury drogowej. - Zmniejszenie kosztów energii i poprawa jakości oświetlenia dzięki modernizacji lamp ulicznych.	- Powierzchnia obszarów zrewitalizowanych [ha]. - Liczba zabytkowych obiektów poddanych rewaloryzacji lub adaptacji [szt.]. - Liczba nowych stref rekreacyjnych (place zabaw, siłownie plenerowe, strefy fitness, ogrody społeczne) [szt.]. - Liczba zmodernizowanych lub doposażonych obiektów i przestrzeni publicznych na terenach wiejskich [szt.]. - Liczba obiektów i przestrzeni dostosowanych do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami [szt.]. - Liczba zainstalowanych kamer monitoringu publicznego [szt.]. - Liczba wymienionych lub zmodernizowanych punktów oświetleniowych [szt.].

	• Poprawa jakości i energooszczędności oświetlenia ulicznego – zastępowanie tradycyjnych lamp systemami LED z możliwością inteligentnego sterowania, realizowane na drogach gminnych i w przestrzeniach publicznych, z jednoczesną współpracą z innymi zarządcami dróg.		
--	---	--	--

KLIMAT I ŚRODOWISKO

Sfera klimatyczno-środowiskowa w Gminie Połczyn-Zdrój odgrywa kluczową rolę zarówno z perspektywy uzdrowiska, jak i codziennego życia mieszkańców. Unikalne walory przyrodnicze, określane mianem „Szwajcarii Połczyńskiej”, są jednym z największych atutów Gminy, ale równocześnie wymagają szczególnej troski i zrównoważonego zarządzania. Ochrona zasobów naturalnych, ograniczanie presji turystycznej na obszary wrażliwe oraz wzmocnienie roli zieleni miejskiej i uzdrowskiej to podstawowe kierunki działań, które mają zapewnić zachowanie wyjątkowego krajobrazu dla przyszłych pokoleń.

Zasoby wodne stanowią kolejny strategiczny obszar. Wysoka jakość środowiska wodnego i sprawnie działająca gospodarka ściekowa są fundamentem funkcjonowania uzdrowiska, ale również warunkiem bezpieczeństwa mieszkańców i rozwoju terenów wiejskich. Dlatego istotne jest modernizowanie i uzupełnianie sieci kanalizacyjnej, podnoszenie efektywności oczyszczalni ścieków oraz rozwój rozproszonej retencji, zarówno w przestrzeni publicznej, jak i w gospodarstwach domowych. Takie działania pozwolą ograniczać skutki suszy, podtopień czy nawaalnych opadów, które coraz częściej dotyczą region.

Priorytetem jest także poprawa jakości powietrza i ograniczanie niskiej emisji. Wymiana starych źródeł ciepła, kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz rozwój odnawialnych źródeł energii na obiektach gminnych pozwolą zmniejszyć smog i koszty eksploatacji, a jednocześnie podniosą komfort życia mieszkańców. Nowoczesne rozwiązania, takie jak monitoring jakości powietrza czy wprowadzanie zielonych kryteriów w zamówieniach publicznych, mają dodatkowo wzmacniać działania na rzecz transformacji energetycznej.

Ważnym elementem jest także kształtowanie świadomości ekologicznej i zdrowotnej. Programy edukacyjne w szkołach, wolontariat przyrodniczy, ścieżki edukacyjne oraz współpraca z branżą turystyczną i kuracyjną budują kulturę odpowiedzialności za środowisko i pozwalają łączyć walory przyrodnicze z rozwojem oferty turystycznej.

Dzięki kompleksowemu podejściu do ochrony przyrody, gospodarowania wodą i energią oraz poprawy jakości powietrza, Gmina Połczyn-Zdrój wzmacnia swoją odporność na zmiany klimatu i jednocześnie wykorzystuje naturalne atuty do dalszego rozwoju. Kierunki działań w tej sferze wskazują jednoznacznie, że Gmina chce być miejscem zdrowym, bezpiecznym i atrakcyjnym, w którym troska o środowisko stanowi podstawę dla zachowania statusu uzdrowiska i budowania rozpoznawalnej marki Gminy Połczyn-Zdrój.

CEL 2: Odporne na zmiany klimatu i czyste środowisko Gminy sprzyjające zdrowiu mieszkańców i funkcji uzdrowskiej

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
2.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i krajobrazu	- Ochrona bioróżnorodności i siedlisk cennych przyrodniczo – inwentaryzacja i czynna ochrona gatunków, zabiegi pielęgnacyjne na zieleni miejskiej, utrzymanie korytarzy ekologicznych oraz ograniczanie presji w obszarach Natura 2000 i otulinie DPK. - Wprowadzenie i przestrzeganie standardów zieleni uzdrowskiej w Parku Zdrojowym i śródmieściu – dobór gatunków prozdrowotnych i odpornych na suszę, nasadzenia filtrujące powietrze, miododajne, ogrody sensoryczne i terapeutyczne. - Renaturyzacja i odtwarzanie małych ekosystemów wodnych – odmulenia kontrolowane, nasadzenia roślinności hydrofitowej, tworzenie stref buforowych nad ciekami. - Porządkowanie ruchu turystycznego na obszarach cennych – wyznaczanie tras i punktów widokowych, mała infrastruktura kierująca ruch, system informacji przyrodniczej. - Edukacja ekologiczna i klimatyczna – stałe programy dla szkół, seniorów i branży turystycznej, wolontariat przyrodniczy, „zielone ścieżki” edukacyjne. - Gospodarka zielenią w obiegu zamkniętym – kompostowanie frakcji zielonej na potrzeby utrzymania parków i rabat, mulczowanie oraz retencja glebowa – dobre praktyki z przestrzeni publicznych do wykorzystania przez mieszkańców i podmioty prywatne. - Uwzględnianie ustaleń audytu krajobrazowego w planowaniu przestrzennym i inwestycjach – stosowanie wytycznych dotyczących ochrony krajobrazów priorytetowych, zachowania osi	- Wzmocnienie ciągłości siedlisk i poprawa stanu gatunków chronionych dzięki ochronie korytarzy ekologicznych i zabiegom czynnym. - Zwiększenie jakości i odporności zieleni uzdrowskiej poprzez wdrożenie standardów doboru gatunków i pielęgnacji. - Poprawa stanu małych ekosystemów wodnych w wyniku renaturyzacji i odtwarzania stref buforowych. - Ograniczenie presji turystycznej na obszary wrażliwe dzięki uporządkowaniu ruchu i lepszej informacji terenowej. - Podniesienie świadomości ekologiczno-klimatycznej mieszkańców i interesariuszy dzięki stałym programom edukacyjnym. - Zmniejszenie ilości odpadów zielonych kierowanych do unieszkodliwiania dzięki wykorzystaniu kompostu w utrzymaniu zieleni. - Zwiększenie ochrony i harmonijnego kształtowania krajobrazu Gminy poprzez dostosowanie polityki przestrzennej do ustaleń audytu krajobrazowego.	- Ilość zabiegów pielęgnacyjnych [szt.]. - Powierzchnia objęta standardami zieleni uzdrowskiej [ha]. - Liczba zrealizowanych zadań renaturyzacyjnych na ciekach/zbiornikach [szt.]. - Liczba wyznaczonych/udoskonalonych tras i punktów edukacyjnych na obszarach cennych [szt.]. - Liczba uczestników programów edukacyjnych rocznie [os.]. - Liczba wprowadzonych rozwiązań gospodarowania zielenią w obiegu zamkniętym [szt.]. - Liczba dokumentów planistycznych uwzględniających ustalenia audytu krajobrazowego [szt.].

	widokowych i ekspozycji przy kształtowaniu przestrzeni publicznych.		
2.2. Odpowiedzialne gospodarowanie zasobami wodnymi	- Modernizacja i optymalizacja pracy oczyszczalni ścieków – m.in. poprawa efektywności energetycznej i parametrów oczyszczania, systemy sterowania i monitoringu. - Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz poprawa efektywności gospodarki wodno-ściekowej – realizacja inwestycji gminnych w zakresie kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz współpraca z podmiotami zewnętrznymi dla poprawy jakości usług wodociągowych. - Mała retencja rozproszona w przestrzeni publicznej i na terenach wiejskich – ogrody deszczowe, rowy chłonne, mikrozbiorniki przy szkołach, świetlicach itp. - Retencja dachowa i wykorzystanie wód opadowych w obiektach publicznych – zielone dachy, zbiorniki retencyjne do podlewania zieleni – dobre praktyki publiczne do stosowania również przez mieszkańców. - Program oszczędzania wody w budynkach gminnych – armatura niskoprzepływowa, harmonogramy podlewania, systemy telemetryczne. - Edukacja użytkowników w kierunku „miękkiej retencji na posesji” – poradniki i mikrogranty na beczki retencyjne, ogrody deszczowe przy domach.	- Zwiększenie skuteczności oczyszczania ścieków i ograniczenie awaryjności systemu dzięki modernizacji oczyszczalni i sieci. - Zmniejszenie odpływu burzowego i podtopień poprzez rozwój retencji rozproszonej i retencji dachowej. - Zwiększenie bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę dzięki wzmocnieniu ochrony ujęć i stref ochronnych. - Ograniczenie zużycia wody w obiektach publicznych poprzez wdrożenie rozwiązań oszczędnościowych i monitoring. - Zwiększenie udziału mieszkańców w działaniach retencyjnych dzięki prostym instrumentom i wsparciu doradczemu.	- Liczba zmodernizowanych obiektów gospodarki ściekowej [szt.]. - Udział mieszkańców mających dostęp do sieci kanalizacyjnej [%]. - Pojemność nowo utworzonej małej retencji w przestrzeni publicznej [m³]. - Liczba obiektów publicznych z wprowadzoną retencją dachową/ zbiornikami [szt.]. - Spadek zużycia wody w obiektach gminnych względem roku bazowego [%]. - Liczba gospodarstw domowych objętych programem „miękkiej retencji” [szt.].
2.3. Czyste powietrze i energia o niskiej emisyjności	- Program wymiany nieefektywnych źródeł ciepła w budynkach prywatnych – doradztwo, wsparcie w sięganiu po dotacje, działania kontrolno-monitoringowe. - Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej – audyty energetyczne, docieplenia, wymiana stolarki, systemy zarządzania energią. - Instalacje OZE na obiektach gminnych – fotowoltaika dachowa, pompy ciepła, magazyny energii dla redukcji kosztów eksploatacji. - Lokalna współpraca energetyczna – przygotowanie do utworzenia np. spółdzielni lub klastra energii dla odbiorców wrażliwych i infrastruktury publicznej.	- Redukcja niskiej emisji i poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w sektorze mieszkaniowym. - Obniżenie energochłonności budynków publicznych dzięki kompleksowym modernizacjom energetycznym. - Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie zużycia energii w jednostkach gminnych. - Wzmocnienie lokalnej odporności energetycznej dzięki współpracy	- Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła w budynkach prywatnych [szt.]. - Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji [szt.]. - Moc zainstalowana OZE na obiektach gminnych [kWp]. - Liczba podmiotów/ instytucji uczestniczących

	• Stały monitoring jakości powietrza i informacja dla mieszkańców – sieć czujników, tablice on-line i alerty w okresach smogowych. • Zielone zamówienia publiczne – kryteria środowiskowe w przetargach (energooszczędność, ślad węglowy materiałów). • Gospodarka odpadami z naciskiem na bioodpady – zwiększenie selektywnej zbiórki i kompostowania, kampanie dot. właściwej segregacji.	odbiorców w ramach inicjatyw prosumenckich. • Podniesienie świadomości i bieżące informowanie mieszkańców o jakości powietrza, umożliwiające reagowanie w okresach epizodów. • Ograniczenie śladu środowiskowego inwestycji i zakupów gminnych poprzez stosowanie zielonych kryteriów. • Zwiększenie poziomu recyklingu i ograniczenie składowania dzięki lepszemu zagospodarowaniu bioodpadów.	w inicjatywie spółdzielni/klastra energii [szt.]. • Liczba czynnych punktów pomiaru jakości powietrza z publicznym dostępem do danych [szt.]. • Udział postępowań z kryteriami „zielonych zamówień” w ogólnej liczbie przetargów [%]. • Udział odpadów zebranych selektywnie (w tym bio) w ogólnej masie odpadów komunalnych [%].
--	---	--	--

Sfera gospodarcza Gminy Połczyn-Zdrój odgrywa szczególną rolę w umacnianiu jej pozycji jako uzdrowiska, miejsca atrakcyjnego do zamieszkania i inwestowania oraz centrum turystyki aktywnej i prozdrowotnej. Stabilna baza przedsiębiorczości, potencjał w usługach i handlu oraz turystyka uzdrowiskowa i krajobrazowa stanowią solidne fundamenty dla dalszego rozwoju. Wyzwania demograficzne oraz konkurencja innych ośrodków wymagają jednak nie tylko utrzymania dotychczasowych kierunków, lecz także wyznaczenia nowej ścieżki, która pozwoli Gminie wyróżnić się w regionie i w kraju. W tym kontekście niezwykle istotne jest tworzenie innowacyjnych produktów i marek, które będą stanowiły znak rozpoznawalny Gminy i przyciągały turystów, inwestorów oraz mieszkańców.

Budowanie marki gospodarczej i turystycznej Gminy to proces, w którym kluczowe jest zaangażowanie mieszkańców, przedsiębiorców i interesariuszy. Kierunek ten nie oznacza narzucania jednego rozwiązania, lecz poszukiwanie i wybór wspólnej wizytówki, która najlepiej odzwierciedli tożsamość Połczyna-Zdroju i jego potencjały. W ramach konsultacji mogą zostać wskazane różne koncepcje, spośród których możliwe jest wyłonienie jednego lub kilku produktów flagowych. Wstępne propozycje obejmują pięć pomysłów, opisanych poniżej.

Pierwszym z nich jest „Szwajcarska Dolina Rowerowa Połczyna – Bike & Wellness Valley”, zakładająca rozwój kompleksowej oferty rowerowej połączonej z infrastrukturą uzdrowiskową. Koncepcja ta łączy trasy gravelowe i rodzinne z regeneracją w basenach solankowych i usługami spa, a także organizacją wydarzeń sportowych, co może przyciągnąć turystów przez cały rok.

Drugim pomysłem jest „Połczyńskie Laboratorium Zdrowia Naturalnego”, które opiera się na lokalnych zasobach, takich jak borowina, solanka i tradycje zielarskie. Inicjatywa ta mogłaby obejmować rozwój produktów kosmetycznych i spożywczych oraz festiwale promujące naturalne zdrowie, stając się jednocześnie impulsem dla lokalnej przedsiębiorczości.

Kolejna propozycja to „Zielone Centrum Długowieczności”, koncepcja odpowiadająca na proces starzenia się społeczeństwa. Obejmuje rozwój mieszkań wspomaganych, teleopiekę, usługi dla seniorów i programy aktywności 60+, a także przestrzenie dostosowane do potrzeb osób starszych. To rozwiązanie łączy funkcję społeczną z gospodarczą, przyciągając inwestorów z sektora srebrnej gospodarki.

Czwartym pomysłem jest „Strefa Ciemnego Nieba”, czyli wykorzystanie naturalnego potencjału Połczyna-Zdroju do rozwoju astroturystyki. Zarządzanie oświetleniem, tworzenie punktów obserwacyjnych i wydarzeń nocnych mogłoby uzupełnić tradycyjną ofertę uzdrowiskową o niszowy, ale atrakcyjny produkt turystyczny.

Piątym kierunkiem jest „Szlak Wód i Źródeł Szwajcarii Połczyńskiej” wraz z centrum interpretacji geologicznej. Taki szlak edukacyjno-turystyczny mógłby łączyć źródła wód, doliny i punkty widokowe z ofertą edukacji przyrodniczej i uzdrowiskowej, tworząc unikalne doświadczenie dla turystów i mieszkańców.

Każda z tych koncepcji pokazuje inny możliwy kierunek rozwoju marki Gminy, a ich wspólnym mianownikiem jest oparcie na lokalnych zasobach, tradycjach i potencjale przyrodniczo-uzdrowiskowym. Wybór i realizacja jednego lub kilku z nich pozwoli Gminie Połczyn-Zdrój nie tylko zachować swoją tożsamość, ale także stworzyć produkt wyróżniający się na tle konkurencyjnych miejscowości.

CEL 3: Silna i konkurencyjna gospodarka lokalna oparta na przedsiębiorczości, turystyce i promocji

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
3.1. Przedsiębiorczość i rynek pracy przyszłości	• Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości i coworkingu – zapewnienie przestrzeni, doradztwa i szkoleń dla start-upów, freelancerów i firm usługowych. • Wsparcie rozwoju MŚP poprzez programy doradcze i grantowe – mikrogranty inwestycyjne, usługi doradztwa prawno-finansowego i mentoringowego. • Rozwój lokalnych produktów i krótkich łańcuchów dostaw – certyfikacja, promocja produktów regionalnych (żywność, rękodzieło), wsparcie sprzedaży bezpośredniej. • Szkolenia zawodowe i cyfrowe dla mieszkańców – kursy w zakresie kompetencji przyszłości (ICT, ekologia, usługi prozdrowotne). • Współpraca z instytucjami rynku pracy i uczelniami – tworzenie praktyk, staży i programów zachęcających młodych ludzi do pozostania w Gminie. • Rozwój przedsiębiorczości społecznej – wsparcie spółdzielni socjalnych, inicjatyw NGO i podmiotów ekonomii społecznej.	• Zwiększenie liczby nowo powstałych firm i inicjatyw gospodarczych dzięki wsparciu instytucjonalnemu. • Wzmocnienie sektora MŚP poprzez dostęp do doradztwa i instrumentów finansowych. • Zwiększenie udziału lokalnych produktów w rynku oraz rozpoznawalności marki regionalnej. • Podniesienie kompetencji mieszkańców w zakresie cyfryzacji i nowych zawodów. • Wzrost zatrudnienia i zatrzymanie młodych w Gminie dzięki stażom i praktykom. • Rozwój sektora ekonomii społecznej i usług realizowanych przez NGO.	• Liczba firm objętych wsparciem inkubatora przedsiębiorczości [szt.]. • Liczba udzielonych mikrograntów/ doradztw dla MŚP [szt.]. • Liczba certyfikowanych lokalnych produktów i producentów [szt.]. • Liczba mieszkańców uczestniczących w szkoleniach zawodowych i cyfrowych [os.]. • Liczba osób objętych programami stażowymi i praktykami w Gminie [os.]. • Liczba podmiotów ekonomii społecznej działających przy wsparciu Gminy [szt.].
3.2. Turystyka i uzdrowiskowa marka Gminy	• Rozwój całorocznej oferty turystycznej – wydarzenia, szlaki tematyczne, produkty turystyki zdrowotnej i aktywnej. • Budowa kompleksowej oferty turystyki rowerowej – połączenie tras gminnych z regionalnymi szlakami (Green Velo, Trasa Pojezierzy Zachodnich). • Rozwój infrastruktury obsługi turystów – punkty informacji turystycznej, systemy oznakowania, aplikacje mobilne. • Wsparcie rozwoju usług okołoturystycznych – baza noclegowa, gastronomia, wellness, produkty lokalne.	• Wydłużenie sezonu turystycznego i zwiększenie liczby odwiedzających przez cały rok. • Zwiększenie liczby turystów rowerowych i aktywnych korzystających z oferty Gminy. • Podniesienie jakości obsługi turystów poprzez rozwój infrastruktury informacyjnej. • Rozszerzenie oferty noclegowej, gastronomicznej i usług wellness.	• Liczba całorocznych wydarzeń turystycznych i kulturalnych [szt.]. • Długość tras rowerowych na terenie Gminy [km]. • Liczba punktów informacji turystycznej i aplikacji obsługujących turystów [szt.]. • Liczba miejsc noclegowych dostępnych w Gminie [szt.].

	• Budowa spójnej marki turystycznej i uzdrowskiej – kampanie promocyjne, udział w targach, strategia komunikacji. • Opracowanie, uruchomienie i skalowanie co najmniej jednego produktu flagowego będącego potencjalną marką Gminy na najbliższe dziesięciolecie – wśród pomysłów można uwzględnić np. 1) Bike & Wellness Valley, 2) Połczyńskie Laboratorium Zdrowia Naturalnego, 3) Zielone Centrum Długowieczności, 4) Strefa Ciemnego Nieba, 5) Szlak Wód i Źródeł, lub inne elementy bazujące na lokalnych potencjałach.	• Umocnienie wizerunku Gminy jako uzdrowska i miejsca turystyki prozdrowotnej. • Zbudowanie rozpoznawalnej marki Gminy poprzez wdrożenie co najmniej jednego produktu flagowego zwiększającego ruch całoroczny i popyt na lokalne usługi.	• Liczba kampanii promocyjnych Gminy w skali regionalnej/ krajowej [szt.].
3.3. Promocja i współpraca gospodarcza	• Budowa systemu promocji inwestycyjnej Gminy – katalog terenów inwestycyjnych, strona on-line, nowoczesna obsługa inwestora. • Współpraca międzygminna i ponadlokalna – aktywny udział w ZIT, LGD, klastrach turystycznych i energetycznych. • Organizacja wydarzeń gospodarczych i targowych – fora przedsiębiorców, spotkania networkingowe, targi lokalne. • Promocja Gminy poprzez wydarzenia i ambasadorów marki – współpraca z lokalnymi liderami, influencerami, sportowcami i artystami. • Cyfrowa promocja Gminy – kampanie internetowe, portale rezerwacyjne, social media. • Rozwój marki Połczyzna-Zdroju – certyfikaty jakości, logotyp, promocja produktów i usług lokalnych.	• Zwiększenie liczby inwestorów zainteresowanych terenami w Gminie. • Wzmocnienie powiązań gospodarczych i wspólnych projektów w ramach partnerstw. • Zwiększenie rozpoznawalności Gminy dzięki wydarzeniom i promocji lokalnych liderów. • Rozwój obecności marki Gminy w mediach cyfrowych i kanałach rezerwacyjnych. • Podniesienie prestiżu lokalnych produktów poprzez wprowadzenie certyfikacji marki.	• Liczba obsługiwanych zapytań inwestorów [szt.]. • Liczba projektów i inicjatyw realizowanych we współpracy z partnerami ponadlokalnymi [szt.]. • Liczba wydarzeń gospodarczych i targowych organizowanych w Gminie [szt.]. • Liczba kampanii i działań promocyjnych w mediach cyfrowych [szt.]. • Liczba certyfikowanych produktów/ usług pod marką Gminy [szt.].

SPOŁECZEŃSTWO

Rozwój społeczny Gminy Połczyn-Zdrój opiera się na budowaniu wysokiej jakości życia mieszkańców, dostępności do usług publicznych oraz tworzeniu warunków do aktywności i integracji społecznej. Kluczowe wyzwania, takie jak niekorzystne procesy demograficzne, starzenie się populacji czy ograniczona oferta dla młodzieży, wymagają kompleksowych działań obejmujących edukację, zdrowie, kulturę i sport. Gmina dostrzega potrzebę inwestowania w zasoby ludzkie, aby zatrzymać młodych mieszkańców, wspierać rodziny i odpowiadać na potrzeby seniorów, jednocześnie tworząc przestrzeń do współpracy międzypokoleniowej.

Ważnym kierunkiem jest podnoszenie jakości edukacji i kompetencji przyszłości. Modernizacja szkół, rozwój opieki nad dziećmi do lat 3, wprowadzanie programów cyfrowych i technicznych oraz łączenie nauki z praktyką gospodarczą wzmacniają atrakcyjność edukacyjną Gminy i przygotowują młodych do rynku pracy. Równoległe działania te zwiększają szanse na zatrzymanie młodych rodzin, które mogą znaleźć w Gminie odpowiednie warunki do życia i rozwoju.

Szczególne znaczenie mają usługi społeczne i zdrowotne. Rozwój mieszkań wspomaganych i teleopieki, programy profilaktyczne oraz aktywność infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich pozwalają skutecznie odpowiadać na potrzeby osób starszych, niesamodzielnych i wymagających wsparcia. Dzięki temu wzrasta bezpieczeństwo i poczucie stabilności, a Gmina może pełnić rolę miejsca przyjaznego każdemu mieszkańcowi, niezależnie od wieku czy sytuacji życiowej.

Nieodzownym elementem rozwoju społecznego jest także kultura, sport i integracja. Wzbogacanie oferty instytucji kultury, modernizacja obiektów sportowych, organizacja wydarzeń plenerowych oraz tworzenie nowych stref rekreacji w sołectwach wspierają aktywność mieszkańców i budują więzi społeczne. Innowacyjne rozwiązania, takie jak cyfryzacja bibliotek czy programy integracji międzypokoleniowej, odpowiadają na współczesne trendy i ułatwiają dostęp do oferty dla różnych grup społecznych.

Całość działań w sferze społecznej wskazuje, że Gmina Połczyn-Zdrój zmierza w kierunku bycia miejscem przyjaznym i otwartym, w którym mieszkańcy mają dostęp do wysokiej jakości edukacji, usług zdrowotnych i społecznych, a przestrzeń wspólna sprzyja aktywności, integracji i wzmacnianiu lokalnej tożsamości. Dzięki temu możliwe będzie nie tylko podnoszenie jakości życia, ale także zatrzymanie negatywnych trendów demograficznych i wzmocnienie wspólnoty lokalnej.

CEL 4: Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki edukacji, usługom społecznym i aktywnej wspólnocie lokalnej

Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik osiągnięcia działań
4.1. Edukacja i kompetencje przyszłości	- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej – doposażenie szkół w atrakcyjne, nowoczesne i bezpieczne sale sportowe, pracownie cyfrowe i laboratoria tematyczne. - Rozwój systemu opieki nad dziećmi do lat 3 – zwiększenie liczby miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych, z możliwością późniejszej adaptacji przestrzeni np. dla seniorów w przypadku zmian potrzeb spowodowanych zmianami demograficznymi. - Wsparcie edukacji cyfrowej i kompetencji STEAM (umiejętności przyszłości rozwijane poprzez połączenie nauki (Science), technologii (Technology), inżynierii (Engineering), sztuki (Arts) i matematyki (Mathematics)) – zajęcia programistyczne, robotyczne, kreatywne warsztaty techniczne. - Program „Uczeń w kulturze i przyrodzie” – lekcje w terenie, edukacja w Parku Zdrojowym, wyjazdy edukacyjne do instytucji kultury i nauki. - Współpraca szkół z lokalnymi przedsiębiorcami – program praktyk, lekcje przedsiębiorczości, ścieżki kariery w usługach, turystyce i opiece. - Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych – sport, muzyka, języki, ekologia, w połączeniu z dostosowanymi połączeniami transportu zbiorowego dla dzieci z sołectw.	- Poprawa jakości kształcenia dzięki lepiej wyposażonej infrastrukturze szkolnej. - Zwiększenie dostępności opieki nad najmłodszymi dziećmi i elastyczne wykorzystanie zasobów w przyszłości. - Podniesienie kompetencji cyfrowych, technicznych i kreatywnych uczniów. - Zwiększenie atrakcyjności edukacji poprzez naukę w kulturze i przyrodzie. - Ułatwienie wejścia młodzieży na rynek pracy dzięki współpracy szkół i przedsiębiorców. - Zwiększenie liczby dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych.	- Liczba zmodernizowanych lub doposażonych szkół [szt.]. - Liczba miejsc opieki dla dzieci do lat 3 [szt.]. - Liczba uczniów objętych programami cyfrowymi i STEAM [os.]. - Liczba zrealizowanych lekcji w kulturze i przyrodzie [szt.]. - Liczba uczniów uczestniczących w praktykach i programach przedsiębiorczości na terenie Gminy [os.]. - Liczba uczniów korzystających z zajęć pozalekcyjnych [os.].
4.2. Usługi społeczne i zdrowotne blisko mieszkańca	- Rozwój mieszkań wspomaganych, interwencyjnych, treningowych i chronionych – dla osób starszych, z niepełnosprawnościami i wychodzących z kryzysu. - Programy teleopieki i e-zdrowia – czujniki bezpieczeństwa, wideokonsultacje medyczne, platformy wsparcia dla seniorów.	- Zwiększenie dostępności mieszkań dla osób wymagających wsparcia. - Podniesienie bezpieczeństwa seniorów dzięki teleopiece i e-zdrowiu. - Rozszerzenie oferty usług opiekuńczych i sąsiedzkich.	- Liczba mieszkań wspomaganych/ treningowych/ chronionych [szt.]. - Liczba seniorów objętych systemem teleopieki [os.].

	• Rozwój usług opiekuńczych i sąsiedzkich – wsparcie asystentów osób niesamodzielnych, wolontariat międzypokoleniowy. • Współfinansowanie pakietów badań profilaktycznych, kampanie informacyjne w tym temacie, warsztaty zdrowego stylu życia, integracja z ofertą uzdrowiska. • Rozwój infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich – modernizacja świetlic wraz z otoczeniem i ich adaptacja na lokalne centra integracyjne. • Wsparcie NGO i partnerstw społecznych – mikrogranty na inicjatywy zdrowotne, społeczne i integracyjne. • Edukacja zdrowotna i profilaktyka w szkołach – zdrowe żywienie, profilaktyka uzależnień, aktywność fizyczna.	• Wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców dzięki programom profilaktycznym. • Poprawa jakości życia na wsi dzięki rozbudowie infrastruktury społecznej. • Zwiększenie liczby działań i projektów społecznych realizowanych przez NGO. • Zmniejszenie zachowań ryzykownych wśród młodzieży dzięki edukacji zdrowotnej.	• Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i sąsiedzkich [os.]. • Liczba uczestników programów profilaktycznych i zdrowotnych [os.]. • Liczba użytkowanych świetlic wiejskich [szt.]. • Liczba projektów społecznych zrealizowanych przez NGO [szt.]. • Liczba uczniów objętych programami edukacji zdrowotnej [os.].
4.3. Kultura, sport i integracja społeczna	• Rozwój oferty instytucji kultury – nowe wydarzenia całoroczne, rozwój istniejących i dostosowywanie się do trendów, współpraca międzynarodowa. • Modernizacja i rozwój infrastruktury sportowej – boiska wielofunkcyjne, skatepark, pumptrack, nowoczesne sale gimnastyczne. • Program integracji międzypokoleniowej „Razem w Połczynie” – wspólne wydarzenia dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów. • Cyfrowa kultura i biblioteki przyszłości – digitalizacja zbiorów, multimedialne przestrzenie w bibliotekach, wykorzystanie VR/AR w ofercie kulturowej. • Wydarzenia plenerowe i festiwale tematyczne – np. Festiwal Szwajcarii Połczyńskiej, jarmarki, targi lokalnych produktów. • Program wsparcia dla organizacji sportowych i kulturalnych – mikrogranty, szkolenia, współpraca z samorządem. • Tworzenie stref rekreacji i sportu w sołectwach – place zabaw, siłownie plenerowe, strefy integracji.	• Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i włączenie Gminy w obieg współpracy kulturalnej. • Poprawa dostępności i jakości infrastruktury sportowej dla mieszkańców wszystkich grup wiekowych. • Wzmocnienie więzi społecznych poprzez wspólne programy i wydarzenia. • Zwiększenie dostępności nowoczesnej kultury cyfrowej. • Wzmocnienie tożsamości lokalnej i promocja marki Gminy poprzez wydarzenia plenerowe. • Zwiększenie aktywności organizacji sportowych i kulturalnych. • Podniesienie jakości życia mieszkańców sołectw dzięki strefom rekreacyjnym.	• Liczba realizowanych wydarzeń kulturalnych i artystycznych [szt.]. • Liczba zmodernizowanych lub wybudowanych obiektów sportowych [szt.]. • Liczba uczestników wydarzeń integracyjnych międzypokoleniowych [os.]. • Liczba instytucji z wdrożoną ofertą cyfrową [szt.]. • Liczba wydarzeń plenerowych o charakterze regionalnym/krajowym [szt.]. • Liczba NGO działających w sporcie i kulturze objętych wsparciem [szt.].

			• Liczba nowych stref rekreacji i sportu w sołectwach [szt.].
--	--	--	---

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Połczyn-Zdrój oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

Gmina Połczyn-Zdrój jest gminą miejsko-wiejską, położoną we wschodniej części powiatu świdwińskiego, we wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi około 344 km².

Na terenie Gminy występuje jedno miasto – Połczyn-Zdrój, stanowiące centralny ośrodek gminny oraz 25 sołectw: Bolkowo, Bronowo, Brusno, Buślary, Czarnkowie, Gaworkowo, Gawroniec, Kołacz, Lipno, Łęgi, Łośnica, Nowe Resko, Ogartowo, Ogrodno, Ostre Bardo, Popielewo, Przyrowo, Redło, Sucha, Szeligowo, Toporzyk, Tychówko, Wardyń Górny, Zajączkowo i Zajączkówko.

Dominującą formą użytkowania gruntów są użytki rolne (50,65%) oraz lasy (41,03%), natomiast tereny przeznaczone na cele pozarolnicze – mieszkaniowe, usługowe i przemysłowe – stanowią 8,32% powierzchni.

Miasto Połczyn-Zdrój pełni funkcję głównego ośrodka wielofunkcyjnego, koncentrując usługi administracyjne, kulturowe, sportowo-rekreacyjne i zdrowotne. Występuje tu największa koncentracja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej, a wraz z miejscowością Przyrowo miasto stanowi najważniejszy ośrodek rozwojowy Gminy.

Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna dominuje w strukturze przestrzennej. Miasto zachowało średniowieczny układ urbanistyczny, a XIX-wieczny rozwój dzielnicy uzdrowskiej oraz brak większych zniszczeń wojennych pozwoliły utrzymać jednolity charakter architektoniczny.

Układ funkcjonalno-przestrzenny Gminy charakteryzuje się dominacją centrum uzdrowskiego w Połczynie-Zdroju oraz siecią osadniczą w postaci 25 sołectw.

W zakresie planowania przestrzennego, Gmina Połczyn-Zdrój posiada Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalone Uchwałą Nr XXXV/413/2021, a także prowadzi prace nad planem ogólnym na podstawie uchwały nr LXXVII/839/2024 z dnia 27 marca 2024 roku. Obowiązuje 30 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących 4,12% powierzchni Gminy.

Ruch budowlany w latach 2019–2023 charakteryzował się umiarkowaną dynamiką, z przewagą pozwoleń na budynki niemieszkalne i obiekty inżynierii lądowej. Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy wzrosła z 44 w 2019 roku do 78 w 2021 roku, a następnie spadła do 56 w 2023 roku.

Układ transportowy Gminy oparty jest na drogach wojewódzkich o długości 71 km, drogach powiatowych o długości 101,2 km, drogach gminnych o długości 478,2 km oraz drogach wewnętrznych i dojazdowych o długości 478,8 km. Przez teren Gminy przebiegają m.in. drogi wojewódzkie nr 152, 163, 167, 172 i 173.

Na obszarze Gminy nie funkcjonuje transport kolejowy, a najbliższy dworzec znajduje się w Świdwinie.

Na terenie Gminy Połczyn-Zdrój wyznaczone zostały trzy strefy ochrony uzdrowskiej: strefa „A” o powierzchni 188,76 ha, strefa „B” o powierzchni 11 715 ha oraz strefa „C” obejmująca tereny dodatkowe. Łącznie obejmują one 11 904 ha, co stanowi 35% powierzchni Gminy.

Według podziału na jednolite części wód powierzchniowych, na terenie Gminy Połczyn-Zdrój znajduje się dziesięć JCWP o numerach:

- RW6000114459 – Parsęta od Gęsiej do Liśnicy (rzeka nizinna),
- RW6000114449 – Dębica od Brusnej do ujścia (rzeka nizinna),
- RW60001044469 – Odpust (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- RW6000104436 – Brzeźniczka (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- RW6000104452 – Bukowa (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- RW60001044569 – Mogilica (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- RW60000944431 – Dębica od źródeł do Brusny wraz z Brusną (potok lub strumień nizinny),
- RW6000181888513 – Drawa do jez. Krosino (rzeka w systemie rzeczno-jeziorowym Pojezierzy),
- RW60000918885112 – Miedznik (potok lub strumień nizinny),
- RW60000918885229 – Rakoń (potok lub strumień nizinny).

Na terenie Gminy Połczyn-Zdrój występują również wody podziemne. Zgodnie z obowiązującym podziałem jednolitych części wód podziemnych, na terenie Gminy znajdują się JCWPd o numerach:

- GW60009,
- GW600025,
- GW60008.

Zgodnie z art. 171 ust. 5 ustawy Prawo wodne (j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.), Gmina Połczyn-Zdrój znajduje się:

- na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi $p=1\%$,
- na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi $p=10\%$,
- na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi $p=0,2\%$.

Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 pkt. 10 ustawy Prawo wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudnienia zarządzania ryzykiem powodziowym.

Na terenie Gminy Połczyn-Zdrój występują następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat Przyrody – Dolina Pięciu Jezior
- Rezerwat Przyrody – Torfowisko Toporzyk
- Park Krajobrazowy – Drawski Park Krajobrazowy
- Obszar Chronionego Krajobrazu – Pojezierze Drawskie
- Obszar Natura 2000 – Dorzecze Parsęty (SOO)
- Obszar Natura 2000 – Jeziora Czaplineckie (SOO)
- Obszar Natura 2000 – Ostoja Drawska (OSO)
- 68 Pomników Przyrody (47 – pojedyncze drzewa, 14 – grupy drzew, 3 – aleje, 2 – głazy oraz 2 – inne),
- 113 Użytków Ekologicznych.

Na terenie Gminy Połczyn-Zdrój obowiązują zapisy zawarte w następujących dokumentach:

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.
- Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry.

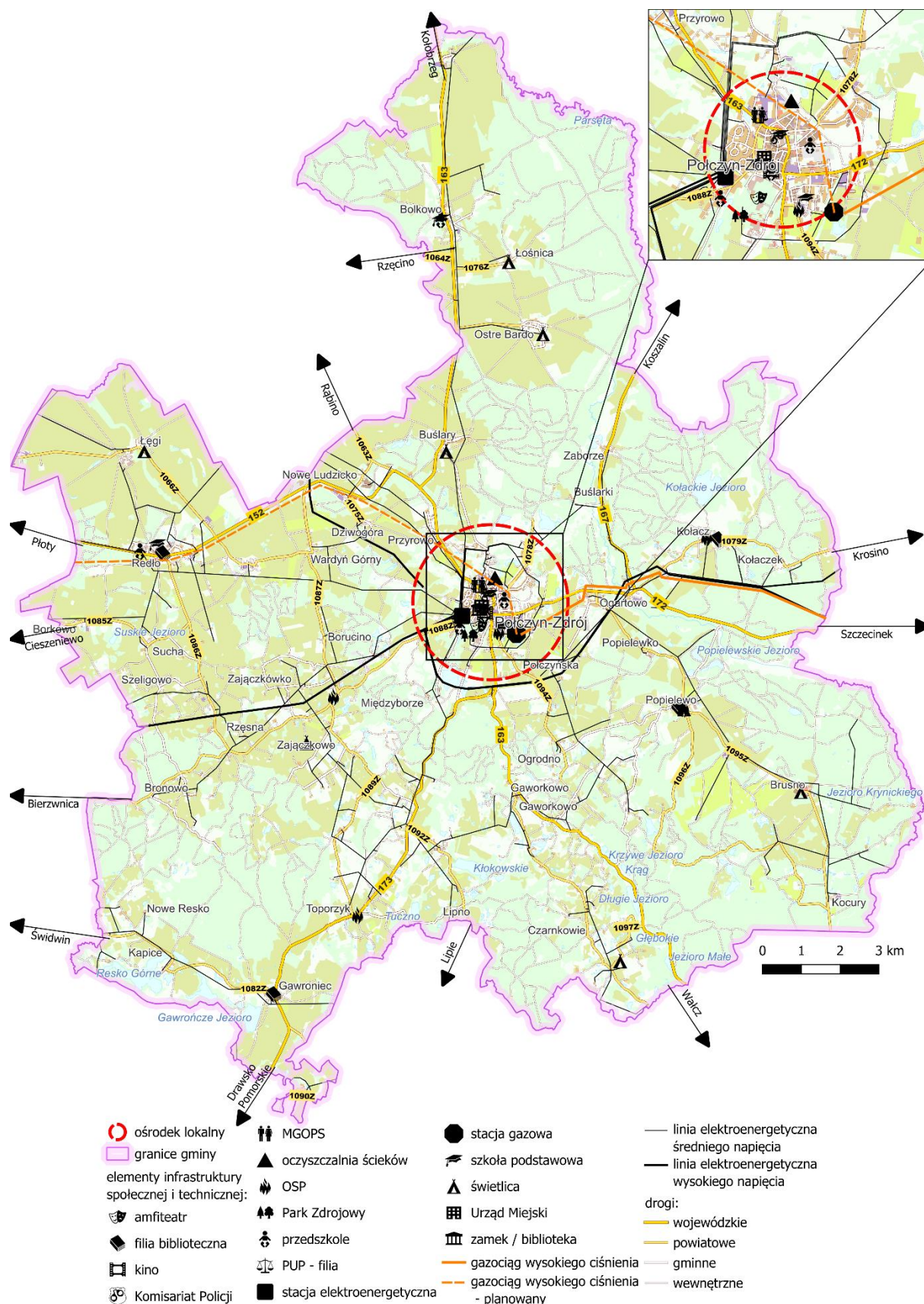
Przeciwdziałanie skutkom suszy, zgodnie z art. 183 oraz 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy, który uwzględnia podział kraju na obszary dorzeczy. Plan przeciwdziałania skutkom suszy zawiera analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, jak również katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Według analizy przeprowadzonej na potrzeby Planu przeciwdziałania skutkom suszy, w granicach Gminy Połczyn-Zdrój znajdują się obszary:

- silnego i ekstremalnego zagrożenia suszą atmosferyczną;
- słabego, umiarkowanego, silnego i ekstremalnego zagrożenia suszą rolniczą;
- umiarkowanego i silnego zagrożenia suszą hydrologiczną;
- umiarkowanego, silnego i ekstremalnego zagrożenia suszą hydrogeologiczną.

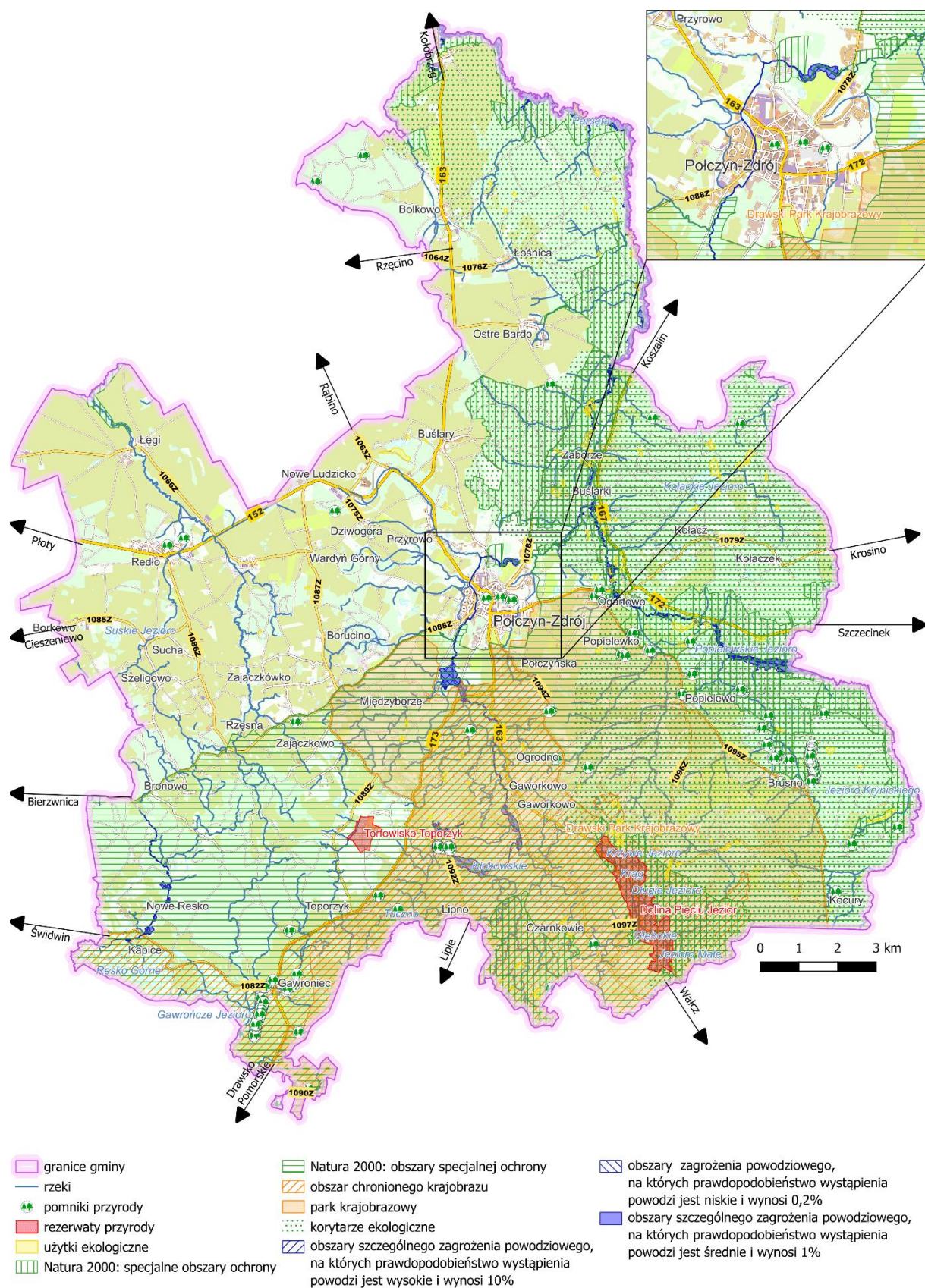
W łącznym zestawieniu Gmina Połczyn-Zdrój klasyfikuje się w większości jako obszar silnie lub ekstremalnie zagrożonym suszą, a niewielkie fragmenty Gminy są zagrożone suszą w stopniu umiarkowanym.

Na poniższych rycinach przedstawiono mapy zawierające model struktury funkcjonalno-przestrzennej, zarówno w wymiarze infrastrukturalnym jak i powiązań przyrodniczych. Mapy w pełnej skali stanowią załączniki 4 i 5 do niniejszego dokumentu.

Ryc. 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Polczyn-Zdrój – elementy infrastruktury społecznej i technicznej

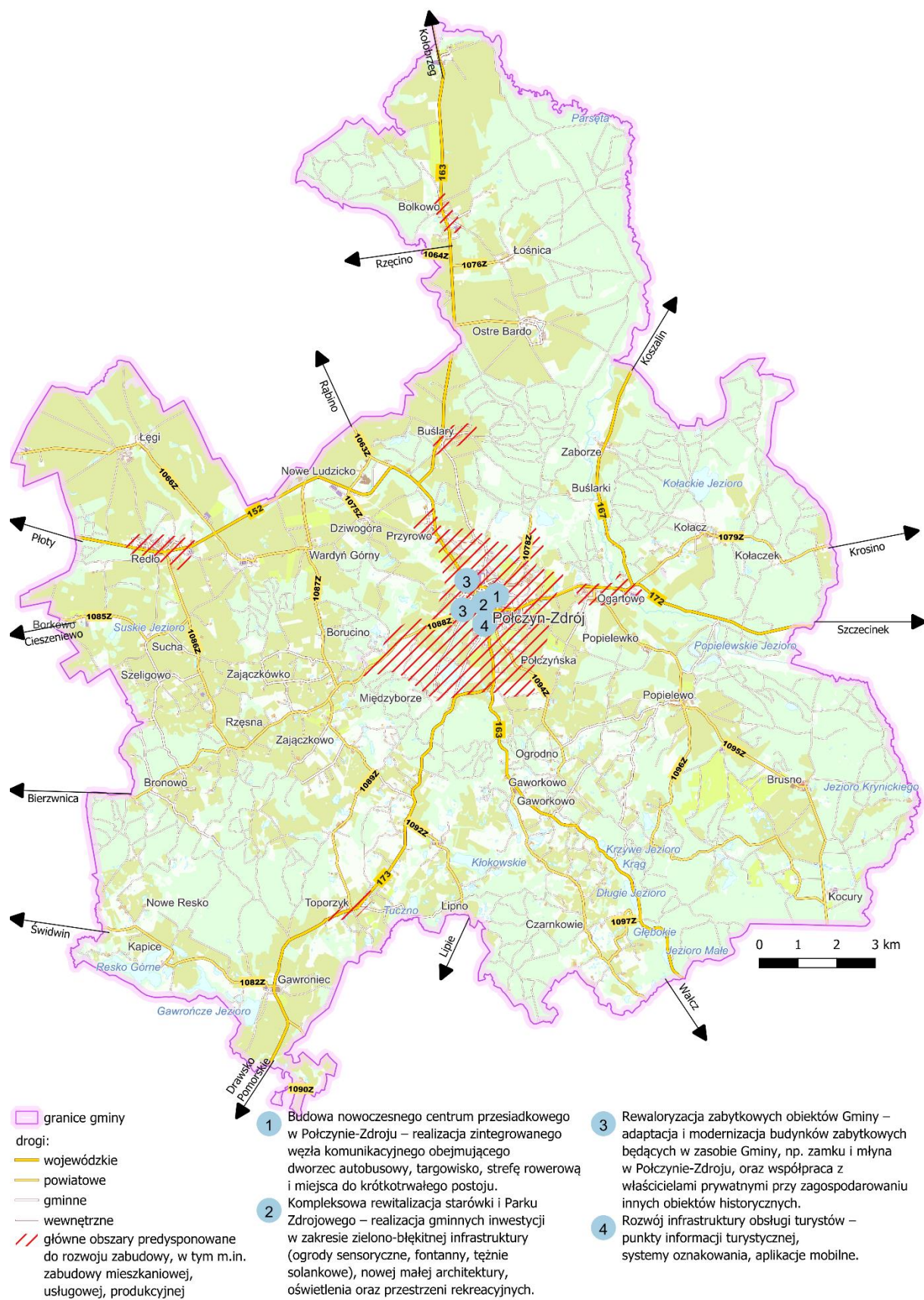
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Ryc. 4. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Polczyn-Zdrój – powiązania przyrodnicze
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Ustalenia Strategii Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2026-2035 obowiązują na terenie całej jednostki samorządu terytorialnego. Poszczególne cele operacyjne i kierunki działań będą realizowane zgodnie z aktualnymi potrzebami i uwarunkowaniami występującymi w poszczególnych miejscowościach. Mimo, że kierunki działań przewidziane w niniejszej Strategii dotyczą całego obszaru Gminy, kilka konkretnych zapisów można odnieść do określonej lokalizacji, co zostało wskazane na mapie stanowiącej załącznik nr 6 do Strategii, a której pogładowa wersja znajduje się poniżej.

Ryc. 5. Kierunki rozwoju Gminy Polczyn-Zdrój, ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Kształtowanie polityki przestrzennej w Gminie opiera się jednocześnie na uwarunkowaniach lokalnych oraz na rekomendacjach zawartych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, przyjętego uchwałą nr VII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.

W Tomie II PZPWZ wskazano cele i kierunki polityki przestrzennej województwa. Zostały one podzielone na 3 części: odnoszące się do całego obszaru województwa, do obszarów funkcjonalnych oraz Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. W ramach tych części wydzielono następujące:

- **cele kształtowania polityki przestrzennej województwa:**
 - Cel I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa.
 - Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego.
 - Cel III. Rozwój potencjału ludnościowego.
 - Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej.
 - Cel V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.
 - Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej.
 - Cel VII. Wzrost i rozwój gospodarczy.
 - Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego.
 - Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej.
 - Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa.
- **cele kształtowania polityki przestrzennej w obszarach funkcjonalnych:**
 - Cel XI. Wykorzystanie wspólnego potencjału i integracja miejskich obszarów funkcjonalnych.
 - Cel XII. Racjonalizacja rozwoju gospodarczego i ochrona zasobów w obszarze funkcjonalnym Strefy Przybrzeżnej.
 - Cel XIII. Przeciwdziałanie marginalizacji i wsparcie rozwoju w obszarze funkcjonalnym Specjalnej Strefy Włączenia.
 - Cel XIV. Poprawa spójności wewnętrznej i przełamywanie peryferyjności przygranicznego obszaru funkcjonalnego.
- **cele kształtowania polityki przestrzennej w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym:**
 - Cel XVI. Racjonalizacja struktury funkcjonalno-przestrzennej i sieci osadniczej oraz wzmocnienie funkcji miejskich.
 - Cel XVII. Poprawa standardów życia mieszkańców.
 - Cel XVIII. Ochrona walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego.
 - Cel XIX. Wzmacnianie szczecińskiego obszaru funkcjonalnego jako ośrodka wzrostu gospodarczego.
 - Cel XX. Wzmacnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych.
 - Cel XXI. Utworzenie w SOM sprawnie działających systemów infrastruktury technicznej w dziedzinie energetyki, gospodarki odpadami i ochrony przeciwpowodziowej.

Jak zaznaczono w PZPWZ (Tom II, s. 10): „w obrębie poszczególnych celów wskazane są kierunki zagospodarowania przestrzennego, spełniające warunki ich realizacji. Cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa sformułowane zostały w oparciu o istniejące

uwarunkowania, z uwzględnieniem pożądanego kształtu przestrzeni regionalnej i rozwoju społeczno-gospodarczego regionu w perspektywie obowiązywania planu. (...) W ramach kierunków zagospodarowania przestrzennego wyodrębniono cztery kategorie działań: ustalenia, zalecenia, projekty i rekomendacje. Ustaleniom i zaleceniom przypisano narzędzia realizacji, natomiast projektom i rekomendacjom – podmioty odpowiedzialne i adresatów”.

Poniżej przedstawiono ustalenia, zalecenia, projekty i rekomendacje, które są przypisane do Gminy Połczyn-Zdrój. Realizacja niniejszej Strategii będzie z nimi spójna, tak jak z zapisami dotyczącymi całego województwa bądź obszarów funkcjonalnych, do których należy Gmina.

Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego.

Ustalenia:

- *Uwzględnienie wskazanych do ustanowienia na obszarze województwa obszarów chronionego krajobrazu (OChK) w polityce przestrzennej jednostek samorządu terytorialnego: Wysoczyzna Kołacz-Białowas (gm. Połczyn-Zdrój), Wysoczyzna Buślary (gm. Połczyn-Zdrój), Źródła Regi (gm. Połczyn-Zdrój).*

Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej.

Zalecenia:

- *Wsparcie ośrodków wzrostu o znaczeniu subregionalnym i subregionalnych zespołów miast (Połczyn-Zdrój).*

Cel V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.

Ustalenia:

- *Ochrona walorów wskazanych obszarów kulturowo-krajobrazowych, w tym zachowanie ich charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych w drodze łącznego stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków, krajobrazu i środowiska przyrodniczego oraz poprzez:*
 - *ochronę historycznego układu siatki ulic, przestrzeni publicznych, linii zabudowy, gabarytów i formy obiektów budowlanych,*
 - *odpowiednie utrzymanie, zagospodarowanie, oznakowanie i wyeksponowanie obiektów historycznych,*
 - *ochronę otoczenia zabytków w celu właściwego wyeksponowania obiektu,*
 - *uszanowanie lokalnych tradycji budowlanych, w zakresie używanych materiałów, technik i tradycji budowlanych, podczas remontów, renowacji, adaptacji, rozbudowy itp.,*
 - *kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do lokalnej tradycji budowlanej,*
 - *poprzedzanie lokalizacji obiektów wielkokubaturowych i dominant wysokościowych analizami wpływu tych inwestycji na krajobraz, w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania,*
 - *ujednocenie i dostosowanie elementów małej architektury, płotów, ogrodzeń, nawierzchni ciągów pieszych do lokalnej tradycji budowlanej,*
 - *porządkowanie, utrzymywanie i uzupełnianie zespołów zieleni; ochrona obsadzeń alejowych wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz uzupełnianie ich brakujących fragmentów,*

- zastosowanie zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych – zwłaszcza głównych wjazdów do miejscowości, w przypadku lokalizacji obiektów związanych z funkcją produkcyjną, magazynową itp.,
- ochronę sylwet miejscowości,
- odpowiednie ogrodzenie, uporządkowanie i oznakowanie cmentarzy,
- w obrębie obszarów występowania reliktywów osadnictwa pradziejowego zachowanie układu topograficznego, ograniczenie niekontrolowanego rozprzestrzeniania się dzikiej zieleni, odpowiednie oznakowanie, okresowe monitorowanie stanu,
- ograniczenie zabudowy brzegów jezior i zbiorników wodnych poza miejscowościami oraz zapewnienie publicznego dostępu do ich brzegów,
- przywrócenie miejscowościom związków z wodą: rewitalizacja nabrzeży oraz kształtowanie nowej zabudowy nadwodnej,
- ochronę i utrzymanie historycznych elementów technicznej infrastruktury wodnej;

Ponadto:

- w OKK 6-12: Ochrona krajobrazu krawędzi dolin, punktów widokowych i innych elementów krajobrazu rzeczno-jeziornego; ochrona i rewitalizacja rzecznych budowli hydrotechnicznych wraz z dopuszczeniem w nich nowych funkcji; tworzenie nowych szlaków turystyczno-historycznych obejmujących zasób budowli hydrotechnicznych.
- w OKK 2-4, 15-18, 20, 22: Ochrona cech topografii terenu; ochrona punktów widokowych, sylwet miejscowości, dominant kulturowych oraz miejsc ich ekspozycji; utrzymanie rolniczego charakteru krajobrazu.

Zalecenia:

- Uwzględnienie w polityce gmin obszarów zwaloryzowanych jako spełniających kryteria parków kulturowych (PK): PK30 „Ostre Bardo”; PK31 „Buślary”.

Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej.

Ustalenia:

- Przeciwdziałanie zjawiskom mającym zły wpływ na „fizjonomię” uzdrowisk i ich założenia przestrzenne oraz cechy klimatu.
- Ścisłe przestrzeganie warunków zabudowy w strefach ochronnych (A, B, C) obszarów uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Zalecenia:

- Modernizacja infrastruktury uzdrowiskowej, okołouzdrawiskowej i turystycznej.
- Ograniczanie ruchu samochodowego w uzdrowiskach, budowa parkingów buforowych i ulepszanie transportu zbiorowego, w tym zeroemisyjnego, wdrażanie ściśle powiązanych rozwiązań zrównoważonej mobilności.

Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego.

Ustalenia:

- Przebudowa dróg wojewódzkich nr: 163 (na odcinkach Połczyn-Zdrój–Czaplinek i Kołobrzeg–Białogard), 152 (na odcinkach Starogard–Świdwin i Świdwin–Połczyn-

Zdrój), 163 na odcinku Białogard–Połczyn-Zdrój, 173 na Połczyn-Zdrój–Drawsko Pomorskie.

- Utrzymanie ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenu w obszarze powierzchni ograniczających lotnisk i lądowisk.

Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej.

Ustalenia:

- Budowa, przebudowa i modernizacja sieci dystrybucyjnej wysokiego napięcia WN-110 kV (modernizacja linii Połczyn-Zdrój–Grzmiąca).
- Rozbudowa dystrybucyjnej sieci gazowej wysokiego ciśnienia: rozbudowa sieci w relacjach: Świdwin–Połczyn-Zdrój.
- Budowa sieci dystrybucyjnej wysokiego ciśnienia (gazociągi i stacje gazowe) na obszarach deficytowych: gazociąg Białogard–Połczyn-Zdrój–Tychowo.
- Wykorzystanie potencjału biogazu rolniczego dla rozwoju biogazowni rolniczych.

Cel XI. Wykorzystanie wspólnego potencjału i integracja miejskich obszarów funkcjonalnych.

Ustalenia:

- Podnoszenie poziomu kształcenia szkół podstawowych.

Zalecenia:

- Integracja miast CSF:
 - poprawa dostępności do usług i uelastycznienie rynku pracy,
 - zbliżenie czasowe miast,
 - komplementarna obsługa ludności,
 - lokalizacja usług publicznych,
 - poprawa i integracja funkcjonowania komunikacji zbiorowej.
- Wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do kreowania zrównoważonego rozwoju, zgodnie z założeniami Krajowej Polityki Miejskiej.

Ponadto, w dokumencie wskazano planowane inwestycje:

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 163 na odcinku Połczyn-Zdrój-Czaplinek,
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 152 na odcinku Świdwin-Połczyn-Zdrój,
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 163 na odcinku Białogard-Połczyn-Zdrój,
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 173 na odcinku Połczyn-Zdrój-Drawsko Pomorskie,
- Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów,
- Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do przetwarzania odpadów zielonych lub/i innych bioodpadów,
- Budowa instalacji do recyklingu odpadów,
- Rozbudowa/modernizacja oraz planowane nowe instalacje do odzysku innego niż recykling odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
- Rozbudowa/modernizacja instalacji o statusie instalacji komunalnej do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- Budowa punktu zbierania odpadów selektywnych w Połczynie-Zdrój,
- Rozbudowa/modernizacja składowisk odpadów o statusie instalacji komunalnej.

Analiza powyższych dokumentów, a także diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej oraz cele i kierunki działań przedstawione w niniejszej Strategii, pozwoliły na określenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Połczyn-Zdrój, które przedstawiono poniżej.

Tab. 2. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Połczyn-Zdrój

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu
• zachowanie terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, • ochrona terenów objętych ochroną prawną oraz innych obszarów cennych przyrodniczo, w tym terenów otwartych i obszarów ochrony uzdrowiskowej, • zachowanie i przywracanie układu lokalnych korytarzy ekologicznych oraz ochrona przed ich defragmentacją, • wkomponowanie terenów rolnych i leśnych w obrębie korytarzy ekologicznych w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, powiązanie ich zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi łączącymi poszczególne miejscowości Gminy, • utrzymanie różnorodności biologicznej, • przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy, • wsparcie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności poprzez ustalanie racjonalnych wskaźników w zakresie powierzchni biologicznie czynnej w dokumentach planistycznych, zapewnienie i egzekwowanie odpowiedniej retencji oraz wykorzystanie istniejącej przestrzeni i obiektów do jej rozwoju, w tym rozwój korytarzy ułatwiających przewietrzanie (redukcja smogu i obniżenie temperatury), • tworzenie nowych oraz powiększenie już istniejących obszarów zielonych blisko obszarów mieszkaniowych (parki i skwery „kieszonkowe”), • dążenie do realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz istniejących i projektowanych zespołów zabudowy, • ochrona cieków wodnych, m.in. poprzez zakaz lub ograniczenie zabudowy w pobliżu zbiorników i cieków wodnych z uwzględnieniem przepisów dotyczących zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, • ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego i bytowego poprzez kontrole stanu technicznego instalacji kanalizacji sanitarnej i burzowej, konserwację urządzeń do separacji substancji ropopochodnych i osadników piaskowych, itp. • wykorzystanie głównych zbiorników wodnych do funkcji związanych z turystyką, rekreacją oraz sportem, z zachowaniem poszanowania środowiska przyrodniczego, • wykorzystanie obszarów zielonych do celów turystycznych i rekreacyjnych poprzez budowę ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych, budowę i utrzymanie infrastruktury rekreacyjnej, • ochrona terenów rekreacyjnych i wypoczynku, lasów i terenów zielonych przed zabudową związaną z uciążliwą działalnością gospodarczą (zakłady przemysłowe, magazynowe i usługowe), • nadanie funkcji edukacyjnej nowym i istniejącym obszarom zielonym oraz elementom zielono-błękitnej infrastruktury, • ochrona powietrza i zapobieganie przekraczaniu poziomów dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych w powietrzu poprzez działania termomodernizacyjne, wprowadzanie do celów grzewczych urządzeń o wysokiej sprawności energetycznej, rozwój zielonej energii i ograniczanie niskiej emisji wynikającej z ruchu samochodowego, • rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.
Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
• kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych,

- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w szczególności wartościowych układów urbanistycznych i ruralistycznych, historycznych zespołów pałacowo-parkowych, zadrzewień przydrożnych i śródpolnych oraz obiektów zabytkowych,
- ochrona różnorodności i wielokulturowości dziedzictwa kulturowego regionu i dóbr kultury współczesnej,
- przystosowanie zachowanych założeń i obiektów, które utraciły swoje pierwotne funkcje, do nowych, współczesnych potrzeb, z uwzględnieniem wymogów w zakresie ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz – w miarę możliwości – wykorzystujących rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej oraz rozwiązania w zakresie adaptacji do zmian klimatu (zatrzymanie wód opadowych, przepuszczalność terenu, ogrody deszczowe i inne),
- restauracja i modernizacja techniczna obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów, służącej jednocześnie rozwojowi gospodarczemu i włączeniu społecznemu,
- podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,
- zachowanie indywidualnych cech historycznego założenia urbanistycznego i charakterystycznych elementów kompozycji przestrzennej centrum miasta,
- podnoszenie walorów użytkowych oraz komercjalizacja funkcji turystycznej, z wykorzystaniem zasobu historycznego jako istotnego komponentu.

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie istniejących układów urbanistycznych,
- utrzymanie dominującej formy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej realizowanej indywidualnie i w zorganizowanych zespołach mieszkaniowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli nad charakterem zabudowy, jej intensywnością oraz rozdrobnieniem podziałów ewidencyjnych,
- wyznaczanie zróżnicowanych standardów zabudowy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w dostosowaniu do charakteru miejsca – z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia dostępności do usług społecznych (przedszkola, szkoły, place zabaw, zieleni publiczna, usługi sportu, rekreacji i turystyki),
- kształtowanie nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej w oparciu o układ komunikacyjny o parametrach dostosowanych do intensywności zabudowy i zapewniający przepustowość w skali lokalnej i ponadlokalnej, a także biorąc pod uwagę dostępność infrastruktury, w tym infrastruktury społecznej, przy czym obszary szczególnie predysponowane do rozwoju zabudowy określone są w załączniku nr 6 do strategii,
- zachowanie, ochrona przed zainwestowaniem i wykorzystanie zasobów w postaci gleb wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz (np. strefowanie zabudowy, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej i granic przestrzennych),
- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,

- zachowanie i wzmacnianie funkcji usługowych w części śródmiejskiej z jednoczesnym ukształtowaniem dodatkowych centrów służących obsłudze poszczególnych osiedli oraz wsi a także przy głównych trasach komunikacyjnych,
- przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym poprzez zachowanie równowagi pomiędzy dostępnością usług, lokalizacji terenów działalności gospodarczej i terenów produkcyjnych a uciążliwością ich oddziaływania na tereny sąsiednie,
- nawiązanie gabarytami, powierzchnią zabudowy i stylem architektonicznym nowych i przebudowywanych obiektów do istniejącej zabudowy występującej na danym obszarze, w szczególności w obszarze zabytkowej zabudowy i zabudowy śródmiejskiej,
- planowanie zabudowy wielorodzinnej w sposób ekstensywny, z zachowaniem dużej przestrzeni dla zieleni, retencji wodnej oraz miejsc postojowych dla pojazdów i zaplecza społecznego,
- podnoszenie dostępności terenów i obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii,
- przyjęcie rozwiązań wynikających z przepisów prawa wodnego oraz ograniczenie rozwoju nowej zabudowy na terenach zagrożonych ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z § 3, ust. 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydania z niego wypisów i wyrysów, na terenie Gminy Połczyn-Zdrój dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze wzoru z ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem handlu wielkopowierzchniowego rozumie się handel realizowany w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Jego lokalizacja jest regulowana w planie ogólnym poprzez wskazanie strefy handlu wielkopowierzchniowego oraz konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w przypadku potrzeby realizacji tego obiektu. Plan miejscowy sporządza się wtedy dla terenu położonego na obszarze obejmującym co najmniej obszar, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji tego obiektu.

Na obszarze Gminy Połczyn-Zdrój nie planuje się lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z tego względu nie ustala się zasad i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie ich lokalizacji.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem inwestycji celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, m.in.:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji,
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania lub ich wykorzystania w instalacji

odnawialnego źródła energii wytwarzającej biogaz w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,

- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- budowa, utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa, a także ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym wynikające z umów lub porozumień międzynarodowych, a także na potrzeby ochrony granicy państwowej lub zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich,
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictw,
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy,
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej,
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody,
- wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne przestrzenie i obiekty: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa.

W przypadku lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie Gminy przyjmuje się w szczególności:

- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- lokalizowanie kluczowych inwestycji celu publicznego poza obszarami chronionymi, glebami wysokiej przydatności rolniczej i terenami leśnymi,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do realizacji inwestycji celu publicznego.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

W zakresie transportu i komunikacji:

- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój układu drogowego, komunikacji zbiorowej, infrastruktury pieszo-rowerowej, węzłów komunikacyjnych,
- dążenie do ograniczenia ruchu indywidualnych pojazdów samochodowych, szczególnie na obszarach o dużych walorach przyrodniczych i dużej wrażliwości środowiska na czynniki antropopresyjne,
- wyznaczanie w dokumentach planistycznych dróg o szerokości zapewniającej możliwość wykonania wszystkich niezbędnych do prawidłowego wykorzystania drogi elementów, jak chodniki, parkingi, ciągi rowerowe,
- wprowadzanie rozwiązań drogowych w obszarach zabudowy minimalizujących geometrię dróg i skrzyżowań, pozostawiając jednocześnie wystarczającą, wygodną przestrzeń dla pieszych, ruchu rowerowego, transportu publicznego, jak również dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
- budowa ścieżek rowerowych poprawiających dostępność i obsługę komunikacyjną sołectw poprzez stworzenie ciągłego systemu komunikacji rowerowej,
- wspieranie rozwoju wielogałęziowego powiązania podsystemów transportu publicznego oraz indywidualnego m.in. centrów przesiadkowych, dworców, systemu parkingów P&R, B&R wraz z układem komunikacji kołowej i pieszo-rowerowej oraz rozbudową niezbędnej infrastruktury.

W zakresie infrastruktury technicznej i społecznej:

- kreowanie połączeń pomiędzy zabudową mieszkaniową a infrastrukturą społeczną oraz dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej i technicznej,

• dalszy rozwój systemów infrastruktury technicznej, w tym wodno-kanalizacyjnej, będącej podstawą do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z działalnością gospodarczą, • wyposażenie terenów w sprawny system odprowadzania i utylizacji ścieków, niezbędny przy wysokim stopniu zwodociągowania, • utrzymywanie i poprawa jakości usług o charakterze publicznym (szkoły, przedszkola, instytucje kultury, obiekty sportowe), w tym bazy infrastrukturalnej oraz rozwój systemu opieki nad osobami ze szczególnymi potrzebami, • kształtowanie centralnych przestrzeni publicznych w poszczególnych wsiach umożliwiających aktywność społeczną, budowę oraz umacnianie więzi społecznych i budowanie lokalnej tożsamości, • rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zapewnienie odpowiedniej retencji (powierzchnia biologicznie czynna, budowa zbiorników na deszczówkę z terenów utwardzonych w celu wtórnego wykorzystania), • tworzenie warunków dla lokalizacji instalacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii na poziomie aktów planistycznych (plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).
Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW Urządzenia wytwarzające energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW powinny być lokalizowane na gruntach klasy IV lub niższej i nie mogą wpływać na poszerzenie obszaru stref ochronnych, które związane są z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu oraz użytkowaniu terenu poza granicami wyznaczonego obszaru. W przypadku lokalizacji takich urządzeń wyznacza się następujące zasady: • stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu, • lokalizowanie ośrodków produkcyjnych i infrastruktury technicznej (w tym odnawialnych źródeł energii) na terenach ściśle określonych, z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody oraz z zachowaniem bezpiecznej strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, • dbałość o relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi, • podejmowanie działań powstrzymujących znaczne przeobrażenie krajobrazu kulturowego, • w granicach stref ochronnych dla elektrowni fotowoltaicznych wszelkie przedsięwzięcia nie mogą przekraczać standardów jakości środowiska, • wyłącza się obszary chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.
Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się te przedsięwzięcia, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w podziale na przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz te mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Gminy należy uwzględnić: • lokalizację w miejscach, które nie naruszają funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych, obszarów uzdrowiskowych oraz nie przyczyniają się do niszczenia siedlisk gatunków występujących w Gminie, • rozmieszczenie form ochrony przyrody, ograniczenia wynikające z uchwał je powołujących, planów ochrony tych obszarów oraz aktów prawa miejscowego,

• realizację działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko • przeprowadzenie indywidualnej procedury badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
• kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej, • przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy w celu ochrony kompleksów rolnych i leśnych, • zachowanie korytarzy ekologicznych oraz siedlisk gatunków chronionych i zagrożonych, • kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową na wsiach, • utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi, • zalesianie gruntów najsłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych, • prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, poprzez właściwy dobór upraw dostosowanych do warunków środowiskowych, wykorzystanie potencjału produkcyjnego trwałych użytków zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalne stosowanie nawożenia i środków ochrony roślin, • zwiększanie opłacalności produkcji rolnej, poprzez polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk, • dopuszcza się przekształcenie profilu istniejących gospodarstw rolnych na agroturystyczny, zgodnie ze wskazanymi kierunkami rozwojowymi sektora turystyki w Gminie.
Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji
Gmina Połczyn-Zdrój nie posiada obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w myśl ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, jednak planuje się podjęcie działań służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zgodnie ze wskazaną ustawą. Na terenie Gminy Połczyn-Zdrój nie stwierdzono znaczących obszarów zdegradowanego krajobrazu. Do elementów wymagających uporządkowania zaliczono zdegradowane tereny byłych PGR, zrujnowane folwarki, opuszczone zabudowania gospodarczo-produkcyjne oraz tereny zabudowy wiejskiej, blokowej i wielorodzinnej. Dla zapewnienia atrakcyjnego wyglądu miejscowości niezbędne jest: • utrzymywanie charakterystycznych układów przestrzennych poszczególnych miejscowości, • realizacja nowej zabudowy z poszanowaniem formy i gabarytów zabudowy istniejącej, • kształtowanie zabudowy wiejskiej poprzez tworzenie zagród stanowiących charakterystyczne zespoły zwartej zabudowy. W zakresie terenów wymagających rekultywacji (obszary po zaniechanej powierzchniowej eksploatacji kruszywa i piasku), proponuje się ich rekultywację głównie w kierunku rolniczo-leśnym lub rekreacyjnym.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań

Cele strategiczne oraz kierunki działań zawarte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów, które mieszkańcy napotykają na obszarze Gminy Połczyn-Zdrój. Jednocześnie, są one spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze wojewódzkiej i krajowej, takimi jak Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030. Komplementarność celów jakie wyznacza Strategia z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji tego dokumentu.

Cel główny KSRR zakłada „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągania zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”. Cel ten uzupełniony jest 3 celami operacyjnymi:

- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;
- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;
- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) oraz Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

W Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 nakreślono wizję województwa w 2030 roku, a także misję, która brzmi:

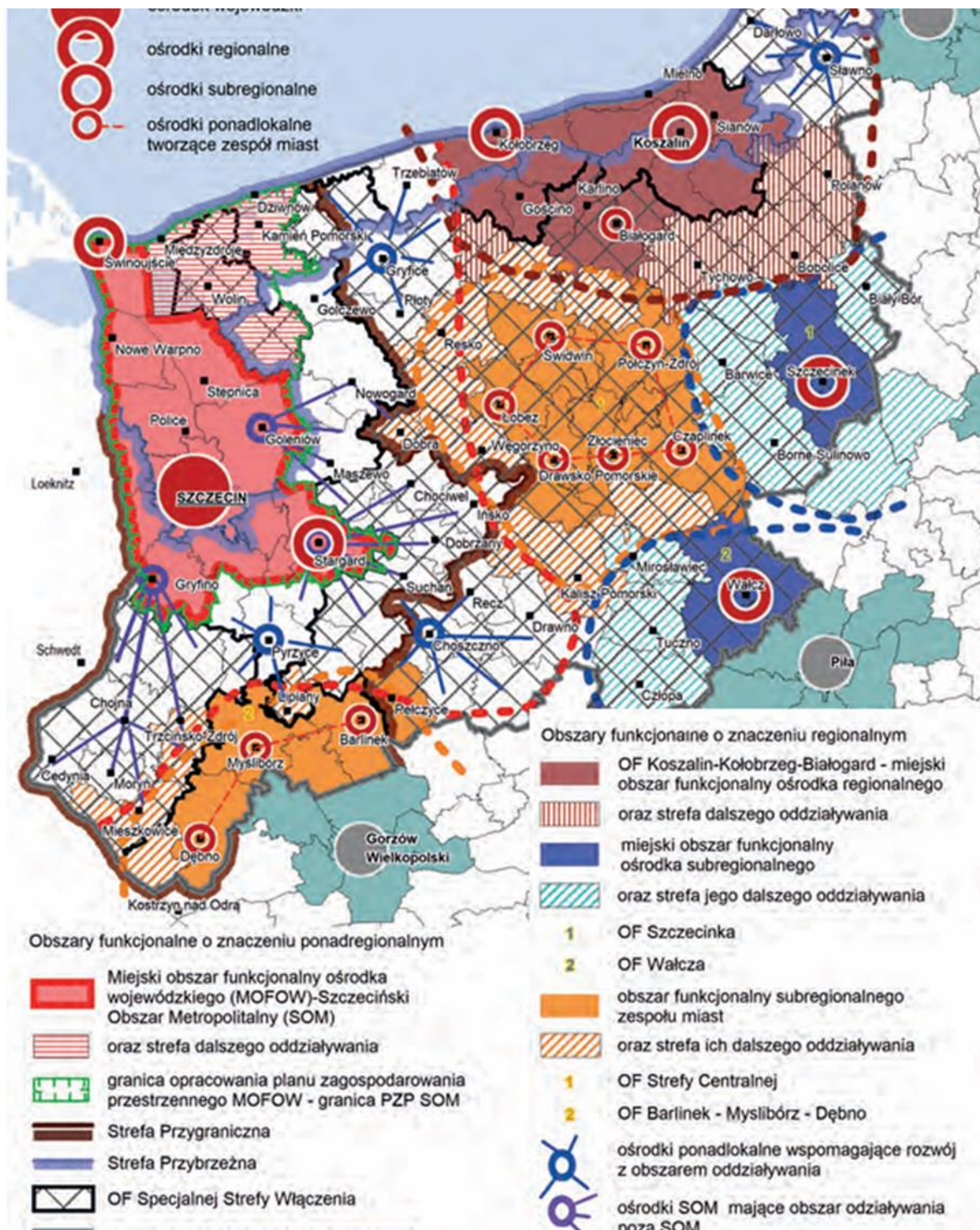
Pomorze Zachodnie – lider niebieskiego i zielonego wzrostu zapewniającego wysoką jakość życia mieszkańców.

W Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 wyznaczono cele strategiczne:

- I. Otwarta społeczność. Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności – otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości.
- II. Dynamiczna gospodarka. Kształtowanie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianie konkurencyjności regionu.
- III. Skuteczny samorząd – zintegrowany region. Równość terytorialna w dostępie do wysokiej jakości usług publicznych.
- IV. Partnerski region. Silna pozycja i aktywna rola w relacjach międzyregionalnych i transgranicznych.

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2030 roku wskazuje również Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), których identyfikacja i delimitacja odbyła się na bazie obszarów funkcjonalnych wskazanych w Planie Zagospodarowania Województwa Zachodniopomorskiego (ryc. 4). Są to obszary będące przedmiotem koncentracji działań

ukierunkowanych terytorialnie, w tym obszary problemowe, na terenie których identyfikowane są szczególne potencjały lub zjawiska niekorzystne dla rozwoju społeczno-gospodarczego tego obszaru i jego ludności.

Ryc. 6. Obszary strategicznej interwencji w województwie zachodniopomorskim

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030.

W ramach terytorializacji Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030, zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, Gmina Połczyn-Zdrój została zaliczona:

- w zakresie obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadlokalnym – do Obszaru Funkcjonalnego Specjalnej Strefy Włączenia,
- w zakresie obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym – do Obszaru Funkcjonalnego Strefa Centralna.

W związku z przynależnością do OF Strefy Centralnej, Gmina Połczyn-Zdrój została ujęta również w dokumencie pn. Strategia Terytorialna – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Strefy Centralnej. Celem nadrzędnym wyznaczonym w dokumencie jest: *Zwiększenie atrakcyjności Obszaru Funkcjonalnego Strefy Centralnej do zamieszkania, rozwoju i wypoczynku*. Wskazano również 6 celów strategicznych:

- 1) Poprawa warunków do rozwoju przedsiębiorczości.
- 2) Poprawa efektywności zarządzania JST.
- 3) Zrównoważony rozwój turystyki w oparciu o własne zasoby przyrodnicze i dziedzictwa kulturowego.
- 4) Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów wiejskich.
- 5) Poprawa jakości i dostępności usług publicznych.
- 6) Poprawa efektywności energetycznej i odporności na zmiany klimatu.

Tabela poniżej przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2026-2035 ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 oraz Strategią Terytorialną – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Strefy Centralnej.

Tab. 3. Spójność celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2026-2035 z dokumentami wyższego rzędu

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030	Strategia ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Strefy Centralnej	Strategia Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2026-2035
I CEL STRATEGICZNY OTWARTA SPOŁECZNOŚĆ 1.1 Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny 1.2 Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu 1.3 Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego	Cel 4. Rewitalizacja zdegradowanych ekonomicznie i społecznie obszarów wiejskich	Cel 1. Nowoczesna i uporządkowana przestrzeń Gminy sprzyjająca jakości życia mieszkańców oraz rozwojowi funkcji uzdrowiskowej i turystycznej 1.3. Atrakcyjne, bezpieczne i dostępne przestrzenie publiczne Cel 4. Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki edukacji, usługom społecznym i aktywnej wspólnotocie lokalnej 4.1. Edukacja i kompetencje przyszłości 4.2. Usługi społeczne i zdrowotne blisko mieszkańca 4.3. Kultura, sport i integracja społeczna
II CEL STRATEGICZNY DYNAMICZNA GOSPODARKA 2.1 Rozwój potencjału gospodarczego województwa w oparciu o inteligentne specjalizacje	Cel 1. Poprawa warunków do rozwoju przedsiębiorczości Cel 3. Zrównoważony rozwój turystyki w oparciu o własne zasoby	Cel 3. Silna i konkurencyjna gospodarka lokalna oparta na przedsiębiorczości, turystyce i promocji 3.1. Przedsiębiorczość i rynek pracy przyszłości

2.2 Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu 2.3 Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym regionu	przyrodnicze i dziedzictwa kulturowego	3.2. Turystyka i uzdrowiskowa marka Gminy 3.3. Promocja i współpraca gospodarcza Cel 4. Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki edukacji, usługom społecznym i aktywnej wspólnocie lokalnej 4.1. Edukacja i kompetencje przyszłości
III CEL STRATEGICZNY SPRAWNY SAMORZĄD 3.1 Rozwój głównych ośrodków miejskich 3.2 Rozwój obszarów pozaaglomeracyjnych 3.3 Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury 3.4 Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych 3.5 Wzmocnienie kompetencji dla zarządzania rozwojem	Cel 2. Poprawa efektywności zarządzania w JST Cel 5. Poprawa jakości i dostępności usług publicznych Cel 6. Poprawa efektywności energetycznej i odporności na zmiany klimatu	Cel 1. Nowoczesna i uporządkowana przestrzeń Gminy sprzyjająca jakości życia mieszkańców oraz rozwojowi funkcji uzdrowiskowej i turystycznej 1.1. Inteligentne planowanie i kształtowanie ładu przestrzennego 1.2. Zrównoważona mobilność i nowoczesna infrastruktura techniczna 1.3. Atrakcyjne, bezpieczne i dostępne przestrzenie publiczne Cel 2. Odporne na zmiany klimatu i czyste środowisko Gminy sprzyjające zdrowiu mieszkańców i funkcji uzdrowiskowej 2.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i krajobrazu 2.2. Odpowiedzialne gospodarowanie zasobami wodnymi 2.3. Czyste powietrze i energia o niskiej emisyjności Cel 4. Wysoka jakość życia mieszkańców dzięki edukacji, usługom społecznym i aktywnej wspólnocie lokalnej 4.2. Usługi społeczne i zdrowotne blisko mieszkańca
IV CEL STRATEGICZNY PARTNERSKI REGION 4.1 Wzmocnienie pozycji regionu w Basenie Morza Bałtyckiego 4.2 Rozwój relacji z landami niemieckimi i aglomeracją berlińską 4.3 Wykorzystanie potencjału makroregionu Polski Zachodnie	-	Cel 3. Silna i konkurencyjna gospodarka lokalna oparta na przedsiębiorczości, turystyce i promocji 3.2. Turystyka i uzdrowiskowa marka Gminy 3.3. Promocja i współpraca gospodarcza

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 oraz Strategii Terytorialnej – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Strefy Centralnej.

Strategia Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój pozostaje również spójna z zapisami dokumentów ponadlokalnych, w tym Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023–2027 z perspektywą do 2029 roku Lokalnej Grupy Działania – „Powiatu Świdwińskiego” oraz Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2021–2027 Mieleńskiej Lokalnej Grupy Rybackiej.

W przypadku LSR LGD Powiatu Świdwińskiego, wspólne obszary dotyczą przede wszystkim: rozwoju infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarach wiejskich, wsparcia inicjatyw społecznych i integracyjnych mieszkańców, promocji lokalnych produktów i przedsiębiorczości oraz ochrony środowiska i walorów przyrodniczych. Cele Gminy odnoszące się do poprawy jakości i dostępności usług publicznych, aktywizacji społecznej, czy wykorzystania walorów przyrodniczych w rozwoju turystyki są zgodne z kierunkami działań LGD.

Z kolei LSR Mieleńskiej Lokalnej Grupy Rybackiej 2021–2027 akcentuje wspieranie projektów związanych z edukacją ekologiczną, wykorzystaniem zasobów wodnych do celów turystycznych, rekreacyjnych i przyrodniczych oraz tworzeniem lokalnych produktów opartych na dziedzictwie naturalnym. W tym zakresie cele i kierunki Strategii Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój, zwłaszcza te związane ze zrównoważonym rozwojem turystyki, ochroną środowiska i wykorzystaniem walorów przyrodniczych „Szwajcarii Połczyńskiej”, są zbieżne z założeniami LSR Mieleńskiej LGR.

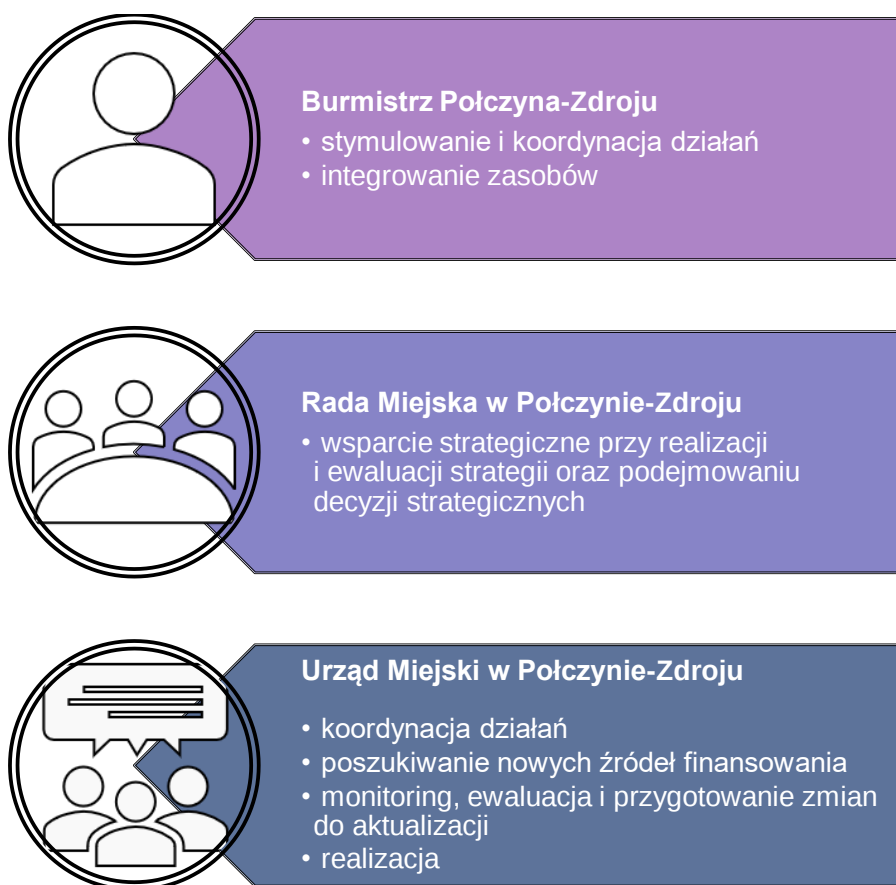
Dzięki temu Strategia Rozwoju Gminy wpisuje się w cele i priorytety dokumentów ponadlokalnych, co wzmacnia możliwości aplikowania o środki zewnętrzne i rozwijania partnerskich projektów finansowanych z programów LEADER i innych funduszy UE.

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg realizacji Strategii Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2026-2035 będzie kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, ewaluację i w razie konieczności – aktualizację.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach na jakie przyjęty został dokument, a więc w latach 2026-2035. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Połczyna-Zdroju, Rada Miejska w Połczynie-Zdroju oraz pracownicy Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2026-2035 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu. W celu

zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się w razie potrzeby ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach przyjmowanych corocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółowić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, samorząd Gminy Połczyn-Zdrój będzie dbał o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu świdwińskiego).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu możliwe będzie lepsze dostosowanie działań do potrzeb lokalnej społeczności, efektywniejsze wykorzystanie zasobów, a także wzmocnienie kapitału społecznego i budowanie trwałych relacji międzysektorowych.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Monitoring będzie odbywał się również przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane, a założone rezultaty osiągnięte. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny. Monitoring przeprowadzany będzie co 2 lata od roku przyjęcia Strategii i tym samym rozpoczęcia wdrażania jej założeń.

Po wdrożeniu Strategii zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post. Punktem bazowym, do oparcia wyników, będzie przeprowadzona w 2025 roku ewaluacja ex-ante (Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Gminy Połczyn-Zdrój). Celem ewaluacji ex-post będzie określenie długotrwałych efektów wdrażania Strategii, w tym wielkości zaangażowanych środków oraz skuteczności i efektywności podjętych działań. Wynikiem oceny końcowej powinny być wskazania odnośnie do dalszej polityki rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój oraz zdefiniowane czynniki, przyczyniające się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania Strategii.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2026-2035 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Burmistrz Połczyna-Zdroju zidentyfikuje konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Gminy, występuje do Rady Miejskiej w Połczynie-Zdroju z wnioskiem o jej zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza, przestrzenna lub klimatyczno-środowiskowa gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1–4 ustawy o samorządzie gminnym.

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Połczyn-Zdrój na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, m.in. **Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027** oraz środki unijne w ramach ogólnopolskich programów operacyjnych dla polityki spójności;
- środki z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- programy rządowe, w tym m.in. Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych, Aktywny Maluch, Senior+, Dostępny Samorząd oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 (a także jego kontynuacja w kolejnych perspektywach), jest głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie zachodniopomorskim w okresie budżetowym 2021-2027.

W ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- **FS** – Fundusz Spójności,
- **EFS+** – Europejski Fundusz Społeczny+.

Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- **FENIKS** – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- **FENG** – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- **FERS** – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- **FERC** – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- **PTFE** – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- **FEPŻ** – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2026-2035. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju oraz jednostek organizacyjnych Gminy Połczyn-Zdrój.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem świdwińskim oraz województwem zachodniopomorskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Należy również pamiętać o możliwościach finansowych wynikających z dokumentów ponadlokalnych dotyczących Gminy Połczyn-Zdrój, takich jak m.in.:

- **Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Obszaru Funkcjonalnego Strefy Centralnej (2023)** – środki na kluczowe inwestycje w Gminie, m.in. centrum przesiadkowe, rewitalizację Parku Zdrojowego, remont zamku, rozwój infrastruktury społecznej i zielono-błękitnej;
- **Lokalna Strategia Rozwoju LGD Powiatu Świdwińskiego 2023–2027** – wsparcie mikroprojektów społecznych, kulturalnych, integracyjnych i gospodarczych;
- **Lokalna Strategia Rozwoju Mieleńskiej Lokalnej Grupy Rybackiej 2021–2027** – możliwość finansowania działań turystycznych i edukacyjnych związanych z wodą, rekreacją i ekologią.

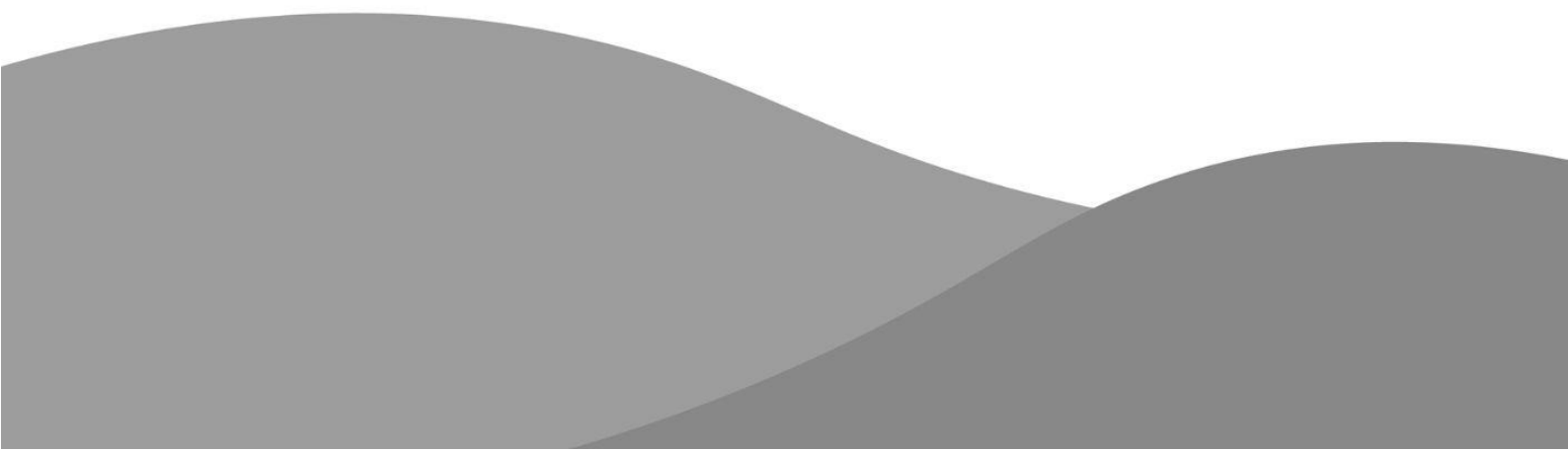
Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób niezagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczane będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określone będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Na tej podstawie wyznaczone będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia.

W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Natomiast potencjał inwestycyjny Gminy Połczyn-Zdrój, rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2025-2034 wyniesie nieco ponad 56 mln zł (zgodnie z Uchwałą Nr XV/128/2025 Rady Miejskiej w Połczynie-Zdroju z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie uchwalenia zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2025-2034). Należy jednak mieć na uwadze, że dane zawarte w WPF najbardziej precyzyjnie odnoszą się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny Gminy Połczyn-Zdrój przedstawia szacunkowe wartości.

ZAŁĄCZNIKI

**Załącznik nr 1: Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej,
przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Gminy Połczyn-
Zdrój**

Załącznik nr 2: Wzór ankiety

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2026-2035

Szanowni Państwo,

W związku z podjęciem prac nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza ocenę najniższą, natomiast 5 ocenę najwyższą, *nie dotyczy/nie mam zdania* nie jest zaliczane do średniej.

OBSZAR: SPOŁECZEŃSTWO						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy/ nie mam zdania	1	2	3	4	5
aktywność mieszkańców na rzecz Gminy (np. wolontariat, partycypacja, inicjatywy oddolne)?						
skuteczność działania pomocy społecznej?						
dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
możliwości zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy?						
dostęp do żłobków/klubów malucha?						
jakość opieki żłobkowej?						
wsparcie osób starszych (np. DPS, Kluby Seniora)?						
wsparcie osób niesamodzielnych (m.in. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)?						
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Miejski?						
bezpieczeństwo publiczne?						
dostępność budynków administracji publicznej?						
OBSZAR: GOSPODARKA						

Jak oceniasz:	Nie dotyczy/ nie mam zdania	1	2	3	4	5
atrakcyjność inwestycyjną?						
możliwość uzyskania zatrudnienia?						
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem?						
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej?						
funkcjonowanie transportu zbiorowego?						
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)?						
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej?						
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						

OBSZAR: ŚRODOWISKO I PRZESTRZEŃ

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
estetykę (czystość na obszarach publicznych)?						
jakość powietrza?						
oferotę w działaniach wspierających ochronę środowiska np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła?						
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)?						
dostępność terenów zieleni (parków skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)?						
czystość terenów zieleni (parków skwerów, zieleńców, zadrzewień ulicznych, lasów)?						
świadomość ekologiczną mieszkańców?						
system odbioru odpadów?						
efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						

walory środowiska przyrodniczego?						
rozwój odnawialnych źródeł energii?						

OBSZAR: INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
stan dróg?						
małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
jakość sieci wodociągowej?						
jakość sieci kanalizacyjnej?						
jakość sieci gazowej?						
dostęp do szerokopasmowego Internetu?						

OBSZAR: TURYSTYKA I REKREACJA

Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
atrakcyjność turystyczną?						
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej?						
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)?						
poziom bazy gastronomicznej?						
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwości traktowania ich jako alternatywę dla transportu samochodowego)?						
jakość istniejących dróg rowerowych?						
jakość istniejących chodników?						
oferę spędzania wolnego czasu dla dzieci?						
oferę spędzania wolnego czasu dla młodzieży?						
oferę spędzania wolnego czasu dla dorosłych?						

oferę spędzania wolnego czasu dla seniorów?						
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						
OBSZAR: EDUKACJA I KULTURA						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
dostęp do edukacji przedszkolnej?						
jakość edukacji przedszkolnej?						
jakość infrastruktury przedszkolnej?						
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
jakość edukacji w szkołach podstawowych?						
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?						
jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych?						
jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach?						
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach?						
dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach?						
organizację dowozu dzieci do szkół?						
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych?						
dostęp do obiektów kulturalnych? (godziny i dni otwarcia, itp.)?						
działalność centrum kultury i biblioteki?						
działalność świetlic wiejskich?						

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w Gminie w ciągu najbliższych lat:

- ☐ poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- ☐ poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego
- ☐ rozbudowa dróg rowerowych
- ☐ rozbudowa ciągów pieszych
- ☐ rozbudowa oświetlenia ulicznego
- ☐ rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej
- ☐ rozwój infrastruktury kulturalnej
- ☐ rozwój terenów zieleni (parki, skwery, zieleńce, zadrzewienia uliczne)
- ☐ renowacja zabytków
- ☐ poprawa jakości obsługi mieszkańców i komunikacji z mieszkańcami
- ☐ budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- ☐ budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- ☐ rozwój sieci gazowej
- ☐ budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- ☐ rozwój przedsiębiorczości - ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej (w tym: ulgi)
- ☐ rozwój rolnictwa, w tym nowoczesnych gospodarstw rolnych i przemysłu przetwórczego
- ☐ poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- ☐ poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
- ☐ zwiększenie dostępu do Internetu
- ☐ wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- ☐ zwiększenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- ☐ poprawa dostępu do usług medycznych
- ☐ zmniejszenie bezrobocia
- ☐ zwiększenie działań promocyjnych Gminy
- ☐ inwestycje w rozwój turystyki
- ☐ podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- ☐ zwiększenie dostępności przedszkoli
- ☐ zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- ☐ poprawa bezpieczeństwa publicznego
- ☐ rozwój oferty kulturalnej i sportowej (impres, wydarzeń sportowych)

- ☐ aktywizacja osób starszych
- ☐ inne (jakie?)

Część III:

1. Proszę o podanie, co mogłoby stać się wizytówką Gminy?

Metryczka

Płeć:

- ☐ kobieta
- ☐ mężczyzna
- ☐ nie chcę podawać

Wiek:

- ☐ poniżej 18 lat
- ☐ 18-25 lat
- ☐ 26-35 lat
- ☐ 36-45 lat
- ☐ 46-55 lat
- ☐ 56-65 lat
- ☐ powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- ☐ uczeń/student
- ☐ rolnik
- ☐ przedsiębiorca
- ☐ osoba pracująca (inna niż rolnik lub przedsiębiorca)
- ☐ bezrobotna
- ☐ emeryt / rencista
- ☐ inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- ☐ jestem mieszkańcem miasta
- ☐ jestem mieszkańcem wsi

☐ **nie jestem mieszkańcem Gminy**

Załącznik nr 3: Tabela ewaluacyjna

Przykład – wszystkie cele i kierunki zostaną dodane po otrzymaniu uwag do dokumentu, przed konsultacjami społecznymi;

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
1.1. Inteligentne planowanie i kształtowanie ładu przestrzennego	Koordinacja rozwoju infrastruktury technicznej z planowaniem przestrzennym – dostosowywanie inwestycji infrastrukturalnych (m.in. wodociągowo-kanalizacyjnych, energetycznych, komunikacyjnych) do rzeczywistych potrzeb mieszkańców i przedsiębiorców, przy jednoczesnym zapewnieniu, że nowe tereny inwestycyjne i mieszkaniowe będą mogły zostać efektywnie i ekonomicznie podłączone do istniejących sieci.				
	Zwiększenie pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – uchwalanie MPZP dla kluczowych terenów inwestycyjnych, turystycznych, uzdrowiskowych i mieszkaniowych, co umożliwi spójny rozwój i zapewni ład przestrzenny.				
	Rozwój Systemu Informacji Przestrzennej (SIP) – cyfrowej platformy dla mieszkańców i inwestorów, integrującej dane o planach, terenach inwestycyjnych, infrastrukturze i ochronie środowiska, z możliwością interaktywnych konsultacji społecznych.				
	Tworzenie standardów estetyki i krajobrazu – przygotowanie katalogu zasad architektonicznych i urbanistycznych dla strefy uzdrowiskowej i starówki, obejmującego materiały, kolorystykę, szyldy, elementy małej architektury oraz zieleń.				
	Rezerwa terenów i uzbrojenie pod Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe i mieszkalnictwo komunalne – przygotowanie gruntów, podział i scalenia działek, budowa infrastruktury technicznej oraz pozyskanie środków zewnętrznych na realizację mieszkań społecznych bądź współpraca z inwestorami zewnętrznymi w tym zakresie.				
	Rozwój narzędzi partycypacji planistycznej – wprowadzenie nowoczesnych metod konsultacji: wirtualne spacery (VR), mapy on-line, aplikacje mobilne pozwalające mieszkańcom na zgłaszanie uwag do dokumentów lub miejsc problemowych, wymagających działań samorządu.				

Cel I:					
Cel operacyjny	Kierunki działań	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
	•				
Cel II:					
Cel operacyjny	Kierunki działań	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
	•				
Cel III:					
Cel operacyjny	Kierunki działań	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
	•				
Cel IV:					
Cel operacyjny	Kierunki działań	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
	•				